

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA ÚČETNICTVÍ

Problematika daňových asignací

Problem of Tax Assignations

Student: Jana Bočková

Vedoucí bakalářské práce: Ing. Alžběta Urbancová, Ph.D.

Ostrava 2015

Zadání bakalářské práce

Student: **Jana Bočková**
Studijní program: B6208 Ekonomika a management
Studijní obor: 6202R049 Účetnictví a daně
Téma: **Problematika daňových asignací**
Problem of Tax Assignations

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
2. Vymezení daňových asignací
3. Daňové asignace z pohledu potenciálních dárců a příjemců
4. Analýza daňových asignací v podmínkách Slovenské republiky
5. Závěr

Seznam použité literatury

Seznam zkratk

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Seznam příloh

Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

KUBÁTOVÁ, Květa. *Daňová teorie a politika*. 5. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2010. 276 s. ISBN 978-80-7357-574-8.

ŠIROKÝ, Jan. *Daně v Evropské unii*. 6. vyd. Praha: Linde, 2013. 392 s. ISBN 978-80-7201-925-0.

ŠIROKÝ, Jan a kol. *Daňové teorie. S praktickou aplikací*. 2. vyd. Praha: C. H. Beck, 2008. 301 s. ISBN 978-80-7400-005-8.

Formální náležitosti a rozsah bakalářské práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Alžběta Urbancová, Ph.D.**

Datum zadání: 21.11.2014

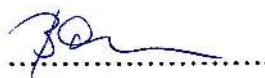
Datum odevzdání: 07.05.2015

Ing. Jana Hakalová, Ph.D.
vedoucí katedry

prof. Dr. Ing. Dana Dlahošová
děkanka fakulty

Prohlašuji, že jsem celou práci, včetně všech příloh, vypracovala samostatně.
Přílohu č. 2, č. 10, č. 11, č. 12, č. 13, danou mi k dispozici, jsem samostatně doplnila.

V Ostravě dne 7. 5. 2015

A handwritten signature in blue ink, appearing to be 'J. Bočková', written over a horizontal dotted line.

Jana Bočková

Obsah

1	Úvod.....	5
2	Vymezení daňových asignací	7
2.1	Základní pojmy.....	7
2.2	Daňové asignace v evropských zemích	16
2.2.1	Slovenská republika	16
2.2.2	Polsko	21
2.2.3	Maďarsko	22
2.2.4	Litva	24
2.2.5	Španělsko	25
2.2.6	Itálie.....	26
2.2.7	Německo.....	27
2.2.8	Rakousko	31
2.2.9	Celkové srovnání zemí	33
	Tab. 2.9 Komparace daňových asignací v evropských zemích	33
2.3	Pozitivní a negativní aspekty daňových asignací	35
2.3.1	Pozitivní aspekty daňových asignací.....	35
2.3.2	Negativní aspekty daňových asignací	36
2.4	Možné přijetí daňových asignací v České republice	37
2.4.1	Legislativní vývoj daňových asignací v České republice	37
2.4.2	Daňové asignace z pohledu politických subjektů	38
3	Daňové asignace z pohledu potenciálních dárců a příjemců	40
3.1	Průzkum stanovisek vybraných subjektů	40
3.1.1	Potenciální dárci	40
3.1.2	Potenciální příjemci.....	48
4	Analýza daňových asignací v podmínkách Slovenské republiky	49
4.1	Vývoj daňových asignací v podmínkách Slovenské republiky	49
4.1.1	Vývoj výší částek daňových asignací.....	49
4.1.2	Vývoj počtu osob poskytujících a přijímajících daňové asignace	52
4.2	Analýza daňových asignací ve Slovenské republice	54
5	Závěr	63

Seznam použité literatury.....	65
Seznam zkratek.....	69
Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce	
Seznam příloh	
Přílohy	

1 Úvod

S pojmem daňová asignace není zatím většina veřejnosti plně obeznámena, avšak povědomost o tomto prvku daňové politiky stále roste. Zejména s rozvojem přímé demokracie v České republice (např. přímá volba prezidenta), ve které je vůle lidu přenášena do procesu politického rozhodování, dochází k nárůstu zájmu o nástroje přímé demokracie. Jedním z těchto nástrojů jsou právě daňové asignace.

Hlavním cílem této bakalářské práce na téma „Problematika daňových asignací“ je analýza daňových asignací v podmínkách Slovenské republiky.

Další důležitou součástí práce je zjištění úhlů pohledů klíčových subjektů o pojmu daňová asignace. Zjištěné informace je zapotřebí správně vyhodnotit a interpretovat. Za klíčové subjekty jsou považovány tři skupiny: široká veřejnost, ve které byl vykonán průzkum veřejného mínění studentů, nestátní neziskové organizace (potenciální příjemci) a jako nejdůležitější subjekt české politické strany, které by měly mít největší vliv na případné zavedení daňových asignací v České republice. Právě rozlišnost názorů a úhlů pohledů je jednou z možných příčin, proč nebyly daňové asignace doposud v naší republice uzákoněny. Zjištěné názory se stávají neocenitelným zdrojem informací, který na rozdíl od jiných nelze vyhledat v odborné literatuře či na internetových stránkách.

Bakalářská práce je **strukturována** do samostatných kapitol. První kapitolou je Úvod, ve kterém je zahrnut hlavní cíl práce, metodika práce a stručný obsah všech kapitol.

Druhá kapitola s názvem Vymezení daňových asignací je zaměřena zejména na teoretickou část vztahující se k daňovým asignacím. Kapitola začíná přehledem o základních pojmech, dále pokračuje tematikou fungování zavedených daňových asignací v evropských zemích (např. Slovensko, Polsko, Litva) a jejich výslednou komparací. Kapitola obsahuje i výčet pozitivních a negativních aspektů daňových asignací. Závěr kapitoly se zabývá legislativním vývojem daňovým asignacím v České republice a velice důležitým tématem pohledu českých politických subjektů (stran) na toto téma.

Třetí kapitola je založena na průzkumu stanovisek vybraných subjektů. Těmito subjekty jsou potenciální dárce (poskytovatelé) a potenciální příjemci daňových asignací. Za potenciální dárce byla vybrána skupina studentů. Průzkum stanovisek studentů byl zjištěn pomocí **webového dotazníku**, který jim byl rozeslán. Potenciálními příjemci se staly nestátní neziskové organizace.

Čtvrtá kapitola se zabývá **analýzou daňových asignací** v podmínkách Slovenské republiky. První podkapitola (první část) je vypracována na základě údajů Ministerstva financí Slovenské republiky. Tyto údaje se týkají vývoje výše částek daňových asignací za období 2004 - 2014 (u fyzických a právnických osob). Druhá část této podkapitoly je vytvořena na základě údajů výročních zpráv Finanční správy Slovenské republiky a pojednává o vývoji počtu asignujících osob (fyzických i právnických) a počtu příjemců ve stejném časovém období. Druhá podkapitola je zpracována na základě publikace Institutu finanční politiky a představuje analýzu daňových asignací v podmínkách Slovenské republiky.

Pátá kapitola je shrnutím zjištěných výsledků všech výše zmíněných kapitol a celkovým zhodnocením problematiky daňových asignací.

Mezi **metody** využitě k vypracování této práce patří analýza daňových zákonů a odborných textů, deskripce, komparace daňových asignací v evropských zemích a průzkum stanovisek vybraných subjektů, který byl zjišťován pomocí dotazníkového šetření.

2 Vymezení daňových asignací

2.1 Základní pojmy

Daň

Daň je definicí vymezena jako povinná, nenávratná, zákonem určená platba do veřejného rozpočtu. Jedná se o platbu neúčelovou a neekvivalentní. Daň je nutno platit pravidelně tj. v opakujících se časových intervalech (např. daň z příjmů za každý rok), nebo je placena nepravidelně při vzniku určitých okolností (např. při převodu nemovitosti). Daň představuje přesun (transfer) finančních prostředků ze soukromého do veřejného sektoru. Transfer je definován jako jednostranný pohyb zboží, služeb, peněz apod. od jednoho subjektu k druhému. [2] s. 15-16

Jednou z možností dělení daní je podle vazby daně na důchod poplatníka. Daně dělíme na přímé a nepřímé. Daně přímé platí poplatník na úkor svého důchodu a nemůže je přenést na jiný subjekt. Přímými daněmi jsou např. daně z důchodů a daně majetkové. U daní nepřímých je subjekt, který daň odvádí, neplatí z vlastního důchodu (důchod se nesnižuje), ale přenáší je na jiný subjekt. Daň je přenášena prostřednictvím zvýšení ceny. Typickým příkladem nepřímé daně je daň z přidané hodnoty (DPH) a také cla. [2] s. 20

V žádném právním předpise České republiky nenalezneme definici pojmu „daň“. Povinnost platit daň je zakotvena v Listině základních práv a svobod (článek 11 odst. 5 Listiny základních práv a svobod). Základním zákonem je zákon č. 280/ 2009 Sb., daňový řád.

Osobní důchodová daň

Osobní důchodová daň (daň z příjmů fyzických osob) je jednou z nejdůležitějších daní daňového systému. Právní úpravu lze najít v zákoně č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů (§2 -§16b, platný k 1. 1. 2015).

Stručný výpočet daňové povinnosti (výše daně):

- 1) součet zdanitelných důchodů ze všech zdrojů, vznik tzv. hrubého upraveného důchodu (základ daně);
- 2) od této částky se dále odečtou odpočitatelné položky (např. dary do určité výše), vznik upraveného základu daně,
- 3) upravený základ daně se vynásobí sazbou daně,
- 4) vypočtená daň může být snížena o slevy na dani tzv. daňový zápočet (např. sleva na poplatníka) a výsledná částka je daní, která má být zaplacená (daňová povinnost). [2] s. 163

Sazbu daně z příjmů fyzických osob upravuje § 16 a § 16a zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů (platný k 1. 1. 2015). Daň ze základu daně sníženého o nezdánitelnou část základu daně (§15) a o odčitatelné položky od základu daně (§34) zaokrouhleného na celá sta Kč dolů činí 15 % (podle § 16) [34]. U zaměstnanců tvoří základ daně tzv. superhrubá mzda. Právě daň z příjmů fyzických osob je obvykle daní, ze které je odvedena daňová asignace.

Daňová asignace

O tzv. daňové asignaci hovoříme, pokud je poplatníkovi umožněno, aby se sám rozhodl o tom, kam poplyne část výnosů jeho daně. Daňová asignace je uzákoněna v daňové legislativě některých států. Daňová asignace umožňuje poplatníkovi poskytnout příslušné procento, či pevnou částku z vypočteného objemu daně na vyjmenované účely (popř. vybraným institucím, divadlům, muzeím nebo církvím). [4] s. 124-125

Podle Parlamentního institutu ČR obecně rozeznáváme tři typy zvýhodněných daňových režimů (v teorii i praxi):

- **tax rebate**- daňová asignace. Daňová asignace představuje možnost (bez dodatečného navyšování nákladové strany) poukázat část své daňové povinnosti přímo určenému subjektu (ze zákona danému). Daňový poplatník se může rozhodnout, kam směřuje část své daňové povinnosti (podílu daně), přičemž příjemcem musí být jiný subjekt než stát,
- **tax credit**- forma financování, při které dochází ke snížení odvodů daně. Hlavním rozdílem oproti daňovým asignacím je to, že poplatník má sice možnost rozhodnout o odvodu části své daně (pro neziskový sektor), ale nemůže přímo určit jejího příjemce. Tento typ daňového režimu není nijak výrazně rozšířen, přesto např. v Kanadě preferují tento typ před zavedením daru jakožto daňově odčitatelné položky od základu daně,
- **tax deduction**- dar jako odčitatelná a daňově uznatelná položka od základu daně. V případě daru (daňově uznatelný náklad), je ve většině zemí stanoven limit pro toto zvýhodnění. Např. ve Spojených státech existuje limit ve výši až 50 % celkových příjmů a Austrálie tento limit nemá stanoven vůbec. Na Slovensku byl tento odpočet daru od základu daně zrušen úplně. [6] s. 152

Dar

Další možností získávání finančních zdrojů je poskytování darů. Dar je považován za něco cenného nebo žádoucího (finanční prostředky, ale i čas a znalosti), dar se prostřednictvím darování dobrovolně převádí z vlastnictví dárce do vlastnictví obdarovaného. Dárci by z poskytnutí daru neměly vyplývat žádné výhody (kompenzace daru), dar je poskytnut vždy bez přímé protihodnoty (např. zaplacení). Dar je účelově vázaný tzn. dárce vybírá konkrétní účel použití jeho prostředků, a ty nesmí být bez jeho souhlasu vynaloženy jinak. Občanský zákoník povoluje za určitých podmínek dárce odvolat dar a obdarovaný má rovněž možnost dar vrátit. Dar může být poskytnut bez darovací smlouvy (např. u pouliční sbírky) nebo s darovací smlouvou. Ta je požadována vždy, pokud si dárce chce odečíst dar z daňového základu. [1] s. 80

Dárce může být:

- fyzická osoba (občan, zaměstnanec),
- podnikající fyzická osoba (živnostník),
- statutární zástupce právnické osoby. [1] s. 81

Právní úpravu lze najít v občanském zákoníku- § 2055- § 2078. [38]

Poskytování daru je státem daňově zvýhodněno při úhradě daně z příjmů podle zákona č. 568/1992 Sb., o daních z příjmů (platnému k 1. 1. 2015), konkrétněji v § 15 odst. 1. Od ZD lze odečíst hodnotu bezúplatného plnění (daru) poskytnutého obcím, krajům, organizačním složkám státu, právnickým osobám se sídlem na území ČR, jakož i právnickým osobám, které jsou pořadateli veřejných sbírek podle zvláštního zákona a to na:

- vědu a vzdělání,
- výzkumné a vývojové účely,
- kulturu,
- školství,
- policii,
- požární ochranu,
- podporu a ochranu mládeže,
- ochranu zvířat a jejich zdraví,
- na účely sociální, zdravotnické a ekologické, humanitární, charitativní, náboženské (pro církve a náboženské společnosti), tělovýchovné a sportovní,
- politické strany a hnutí na jejich činnost atd. [34]

Pokud je dárce fyzická osoba, může si podle tohoto zákona (platného k roku 2015), konkrétně podle § 15 odst. 1, odečíst hodnotu bezúplatného plnění (daru) ze svého základu pro výpočet daně, pokud celková hodnota daru ve zdaňovacím období je větší než 2 % ZD nebo činí nejméně 1 000 Kč. V úhrnu lze odečíst nejvýše 15 % ze ZD. Právnická osoba jako dárce má nárok na odčitatelnou položku snižující ZD podle § 20 odst. 8, pokud hodnota bezúplatného plnění (daru) činí alespoň 2 000 Kč. V úhrnu lze odečíst nejvýše 10 % ze ZD. [34]

V tabulce (Tab. 2.1) lze vidět, že minimální částky (a to i procentuální u FO) se v jednotlivých letech neliší (u fyzických i právnických osob). Naopak u maximálních procentuálních částek dochází ke změně, konkrétně mezi roky 2013-2014. Dochází k navýšení těchto částek o 5 %, a to jak u fyzických, tak i právnických osob (z 10 % na 15 %, z 5 % na 10 %). V roce 2015 jsou hodnoty totožné s hodnotami z roku předcházejícího.

Tab. 2.1 Minimální hodnota daru a maximální hodnota z hodnoty daru pro možnost odpočtu od základu daně u FO a PO (2013-2014)

	2013	2014	2015
Fyzická osoba	alespoň 2 % ze ZD (1000 Kč)	alespoň 2 % ze ZD (1000 Kč)	alespoň 2 % ze ZD (1000 Kč)
	max. 10 % ze ZD	max. 15 % ze ZD	max. 15 % ze ZD
Právnická osoba	min. 2 000 Kč	min. 2 000 Kč	min. 2 000 Kč
	max. 5 % ze ZD	max. 10 % ze ZD	max. 10 % ze ZD

Zdroj: převzato z [34], [35], [36], vlastní zpracování

Darování versus sponzoring

Pokud je poskytovatelem podpory firma nebo organizace, existují dvě možnosti, jak neziskovou organizaci podpořit - darování a sponzoring (sponzorování). Sponzoring je nutno od darování odlišit, jelikož je založen na poskytnutí propagačních a reklamních služeb neziskovou organizací sponzorovi. Sponzorský příspěvek je chápán jako platba za poskytnutí těchto služeb (nikoliv smlouvou darovací, ale smlouvou o reklamě). Dárci tedy na rozdíl od sponzora neplynou žádné zvláštní výhody. Z pohledu sponzora jsou náklady na propagaci a reklamu daňově uznatelnými náklady a mohou být v plné výši zahrnuty do základu daně. Na rozdíl od darů (odčitatelná položka) snižuje tento příspěvek ZD v plné výši. Pro neziskovou organizaci tyto příjmy představují výnosy (příjmy) z reklamy, které jsou předmětem daně z příjmů (nejsou osvobozeny) a jsou zahrnuty do ZD. [24]

Neziskové organizace

V neposlední řadě je potřeba specifikace konečného příjemce daňových asignací a tím jsou neziskové organizace (kromě církví). Podle zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, platnému k 1. 1. 2015, jsou neziskové organizace tj. **veřejně prospěšný poplatník** definovány jako poplatník, který v souladu se svým zakladatelským právním jednáním, statutem, stanovami, zákonem nebo rozhodnutím orgánu veřejné moci jako svou hlavní činnost vykonává činnost, která není podnikáním podle § 17a odst. 1. Následující odstavec (§17a odst. 2) obsahuje výčet organizací, které nejsou považovány za veřejně prospěšného poplatníka např. obchodní korporace, zdravotní pojišťovna, společenství vlastníků jednotek, Český rozhlas, Česká televize a Česká tisková kancelář. [34]

Nový občanský zákoník platný od 1. 1. 2014 definuje podnikatele v § 420 odst. 1- kdo samostatně vykonává na vlastní účet a odpovědnost výdělečnou činnost živnostenským nebo obdobným způsobem se záměrem činit tak soustavně za účelem dosažení zisku, je považován se zřetelem k této činnosti za podnikatele. V paragrafech 146-150 je definována veřejná prospěšnost. Podle § 146 veřejně prospěšná je právnická osoba, jejímž posláním je přispívat v souladu se zakladatelským právním jednáním vlastní činností k dosahování obecného blaha, pokud na rozhodování právnické osoby mají podstatný vliv jen bezúhonné osoby, pokud nabyla majetek z poctivých zdrojů a pokud hospodárně využívá své jmění k veřejně prospěšnému účelu. Veřejně prospěšná právnická osoba má právo na zápis statusu veřejné prospěšnosti do veřejného rejstříku, pokud splní podmínky stanovené jiným právním předpisem podle § 147. Jen právnická osoba, jejíž status je ve veřejném rejstříku zapsán, má právo ve svém názvu uvést, že je veřejně prospěšná podle § 150. [38]

V roce 2013 byl vládou předložen Návrh zákona o statusu veřejné prospěšnosti. Tento návrh byl schválen Poslaneckou sněmovnou, avšak Senátem byl zamítnut. [29]

Za poplatníky, kteří nejsou založeni nebo zřízeni za účelem podnikání, **byly zejména** považovány podle § 18 odst. 8 (Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, platný k 1. 1. 2013):

- občanská sdružení,
- odborové organizace,
- politické strany a politické hnutí,
- registrované církve a náboženské společnosti,
- zájmová sdružení právnických osob (mají právní subjektivitu a nejsou zřízena za účelem výdělečné činnosti),
- nadace a nadační fondy,
- obecně prospěšné společnosti,
- veřejné vysoké školy,
- veřejné výzkumné instituce,
- školské právnické osoby podle zvláštního právního předpisu,
- obce a kraje,
- organizační složky státu,
- příspěvkové organizace,
- státní fondy a subjekty, o nichž tak stanoví zvláštní zákon.

Za tyto poplatníky se nepovažují obchodní společnosti a družstva, i když nebyly založeny za účelem podnikání. [36]

Neziskové organizace lze dělit z hlediska účasti státu na jejich řízení:

- a) státní (vládní) rozpočtového typu,
 - řídí se vyhláškou 410/2009 Sb.,
 - postupují podle ČÚS 701-710,
- b) nestátní (nevládní) organizace- soukromoprávní,
 - řídí se vyhláškou 504/2002 Sb.,
 - postupují podle ČÚS 401-414,
 - pokud účtují v soustavě jednoduchého účetnictví- vyhláška 507/2002 Sb.

Dále jsou členěny na „veřejně“ a „vzájemně“ prospěšné. Zatímco veřejně prospěšné organizace poskytují služby či pomoc společnosti jako takové (např. nadace), vzájemně prospěšné organizace poskytují služby pouze svým registrovaným členům (např. spolek Sokol). [5] s. 10

Daňové hledisko neziskových organizací

U veřejně prospěšného poplatníka (NO) je předmětem daně vždy (Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, platný k 1. 1. 2015) podle § 18a odst. 2 příjem:

- a) z reklamy,
- b) z členského příspěvku,
- c) v podobě úroku,
- d) z nájemného s výjimkou nájmu státního majetku.

Předmětem daně jsou všechny příjmy (s výjimkou příjmů z investičních dotací) u veřejně prospěšných poplatníků, který je veřejnou vysokou školou, veřejnou výzkumnou institucí, poskytovatelem zdravotních služeb (který vlastní oprávnění podle zákona upravující zdravotní služby), obecně prospěšnou společností a ústavem podle §18a odst. 5. V § 18a odst. 1 jsou vypsány příjmy, které nejsou předmětem daně, v § 19 lze najít příjmy, které jsou od daně osvobozeny. Veřejně prospěšný poplatník není povinen podle § 38mb odst. 1 podat daňové přiznání, pokud má pouze příjmy, které nejsou předmětem daně, příjmy od daně osvobozené nebo příjmy, z nichž je daň vybírána srážkou podle zvláštní sazby daně.

Veřejně prospěšný poplatník (s výjimkou obce, kraje, poskytovatele zdravotních služeb, který má oprávnění k poskytování zdravotních služeb, profesní komory a poplatníka založeného za účelem ochrany a hájení podnikatelských zájmů svých členů, kteří nejsou organizací zaměstnavatelů) může základ daně (snížený podle § 34 o položky odčitatelné od základu daně) dále snížit až o 30 %, maximálně však o 1 000 000 Kč, použije-li prostředky získané touto úsporou na dani na krytí nákladů (výdajů) souvisejících s činnostmi, z nichž získané příjmy nejsou předmětem daně, a to nejpozději ve 3 bezprostředně následujících zdaňovacích obdobích. Obecně prospěšná společnost a ústav musí získané prostředky použít v následujícím zdaňovacím období ke krytí nákladů (výdajů) prováděných nepodnikatelských činností. Pokud 30 % snížení představuje částku nižší než 300 000 Kč, lze odečíst částku ve výši 300 000 Kč, maximálně však do výše ZD podle § 20 odst. 7.

Veřejná vysoká škola, obecně prospěšná společnost, ústav (který je soukromou vysokou školou) a veřejná výzkumná instituce mohou základ daně (opět snížený podle § 34 o odčitatelné položky od ZD) dále snížit až o 30 %, maximálně však o 3 000 000 Kč, použije-li prostředky získané touto úsporou na dani v následujícím zdaňovacím období ke krytí nákladů (výdajů) na vzdělání, vědecké, výzkumné, vývojové nebo umělecké činnosti. Pokud toto snížení činí méně než 1 000 000 Kč, mohou odečíst 1 000 000 Kč, maximálně však do výše ZD podle § 20 odst. 7. [34]

Účetní hledisko neziskových organizací

Nezisková organizace (veřejně prospěšný poplatník) je povinna vést účetnictví tak, aby nejpozději ke dni účetní závěrky byly vedeny odděleně příjmy, které jsou předmětem daně, od příjmů, které předmětem daně nejsou nebo jsou od daně osvobozeny. Toto členění platí i pro vedení výdajů (nákladů) podle Zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, § 18a odst. 4. [34]

Neziskové organizace jsou účetními jednotkami, které se plně řídí zákonem č. 563/1991 Sb. o účetnictví. Účetní jednotky vedou účetnictví buď v plném rozsahu (§ 9 odst. 1 tohoto zákona), nebo ve zjednodušeném rozsahu (§ 9 odst. 3). [5] s. 41,44

Účtový rozvrh je sestavován účetními jednotkami na základě směrné účtové osnovy, při vedení účetnictví ve zjednodušeném rozsahu mohou sestavit rozvrh pouze v členění na účtové skupiny. Při vedení účetnictví v plném rozsahu musí být uvedeny i syntetické účty. [5] s. 55

2.2 Daňové asignace v evropských zemích

2.2.1 Slovenská republika

Na Slovensku byly daňové asignace zavedeny novelou zákona o daních z příjmů v roce 2001. Tato novela umožnila FO asignovat (poukázat) 1 % ze zaplacené DPFO pro vymezené právnické osoby na obecně **prospěšné účely**. V roce 2002 byla schválena další novela o daních z příjmů, která umožňuje asignovat i PO a to stejnou procentuální částkou - tedy 1%. Od ledna 2003 však byla částka navýšena na 2 %. Právní úpravu DA lze najít v **Zákoně o dani z příjmů** č. 595/2003 Z. z. platného k 24. lednu 2015 [37], konkrétně v § 50- **Použitie podielu zaplatenej dane na osobitné účely**. Na Slovensku neexistuje možnost snižovat ZD o hodnotu poskytnutých darů. Výše sazby DPFO a DPPO je totožná a činí 19 %.

Podle výše zmíněného zákona § 50 odst. 1 daňový poplatník, který je:

- a) **fyzickou osobou**, je povinen ohlásit v daňovém přiznání ve lhůtě pro podání daňového přiznání nebo ohlásit v prodloužené lhůtě správci daně (do 30. 4. po skončení zdaňovacího období), jde-li o daňového poplatníka, kterému zaměstnavatel (plátce daně) vykonal roční zúčtování, že podíl zaplacené daně do výše 2 % má být poskytnut jím určené právnické osobě (příjemce, viz dále). V případě, že jde o poplatníka, který v daném zdaňovacím období vykonával dobrovolnickou činnost alespoň **40 hodin** a předloží o tom písemné potvrzení, může poskytnout podíl zaplacené daně do výšky **3 %**. Nejnižší částka podílu zaplacené daně je pro FO **3 €** (§ 50 odst. 2a),
- b) **právnickou osobou**, je povinen ohlásit v daňovém přiznání ve lhůtě pro podání daňového přiznání, že podíl zaplacené daně do výše 2 % se má poskytnout jím určeným příjemcům, pokud v příslušném zdaňovacím období nebo nejpozději ve lhůtě pro podání daňového přiznání, daroval finanční prostředky nejméně ve výši odpovídající **0,5 %** zaplacené daně jím určeným daňovým poplatníkům, kteří nejsou založení nebo zřízení za účelem podnikání na zákonem dané účely. Pokud daňový poplatník neposkytl tyto finanční prostředky jako dar nejméně ve výši 0,5 % zaplacené daně, je povinen ohlásit v daňovém přiznání, že podíl zaplacené daně má být poskytnut jím určeným příjemcům jen do výše **1,5 %** zaplacené daně. Nejnižší částka podílu zaplacené daně je pro PO **8 €** na jednoho příjemce (§ 50 odst. 2b). [37]

Prohlášení (vyhlásenie) o poskytnutí podílu zaplacené daně za zdaňovací období, za které se daň platí, musí obsahovat (podle § 50 odst. 3):

- a) přesné označení daňového poplatníka,
 - FO: jméno, příjmení, rodné číslo, trvalý pobyt, telefonní číslo,
 - PO: obchodní jméno nebo název, sídlo, právní formu, identifikační číslo,
- b) sumu odpovídající podílu zaplacené daně,
- c) zdaňovací období, kterého se prohlášení týká,
- d) identifikační údaje příjemce/ů - obchodní jméno nebo název, sídlo, právní formu, identifikační číslo organizace,
- e) uvedení sumy připadající na každého příjemce.

Podíl zaplacené daně lze poskytnout - **příjemcem** je (podle § 50 odst. 4):

- a) občanské sdružení,
- b) nadace,
- c) neinvestiční fond,
- d) nezisková organizace poskytující všeobecně prospěšné služby,
- e) účelové zařízení církví a náboženských společností,
- f) organizace s mezinárodním prvkem,
- g) Slovenský Červený kříž,
- h) Subjekty výzkumu a vývoje,
- i) Fond rozvoje odborného vzdělání a přípravy.

Podíl zaplacené daně lze poskytnout příjemci a použít jej jen na účely, které jsou předmětem jeho činnosti, pokud **předmětem** jeho činnosti je (podle §50 odst. 5):

- a) ochrana a podpora zdraví, prevence, léčby, resocializace drogově závislých v oblasti zdravotnictví a sociálních služeb,
- b) podpora a rozvoj tělesné kultury,
- c) poskytování sociální pomoci,
- d) zachovávání kulturních hodnot,
- e) podpora vzdělání,
- f) ochrana lidských práv,
- g) ochrana a tvorba životního prostředí,

- h) věda a výzkum,
- i) organizování a zprostředkování dobrovolnické činnosti.

Aby správce daně mohl poskytnout podíl zaplacené daně příjemci, musí být splněny tyto podmínky z pohledu **daňového poplatníka** (podle §50 odst. 6a):

- nesmí mít do lhůty pro podání daňového přiznání nedoplatek na dani (není povolen odklad placení daně a ani placení daně ve splátkách), pokud daňovému poplatníkovi vykonává roční zúčtování zaměstnavatel, potvrzením od zaměstnavatele se prokáže, že daň byla sražena (potvrzení je přílohou prohlášení),
- poplatník určil jako příjemce (podle § 50 odst. 6b):
 - jen jednu PO s uvedením příslušné sumy - platné pro FO,
 - jednu nebo více právnických osob s uvedením příslušných sum- platné pro PO.

Podmínky z pohledu **příjemce asignace** (podle §50 odst. 6c-i):

- příjemce je uveden k 31. 12. předcházejícího kalendářního roku v centrální registraci příjemců vedenou Notářskou komorou Slovenské republiky,
- příjemcem mohou být pouze osoby uvedené v zákoně (odst. 4), jejichž předmětem činnosti jsou činnosti uvedené také v daném zákoně (odst. 5),
- příjemce zahájil svou činnost nejpozději v průběhu kalendářního roku, který předchází roku, ve kterém je nutno splnit ostatní podmínky,
- příjemce nemá nedoplatek na dani v den bezprostředně následující po uplynutí lhůty na podání daňového přiznání,
- příjemce prokáže, že nemá nedoplatek na povinném pojistném, a to potvrzením příslušnému orgánu, které není starší jak 30 dní,
- příjemce prokáže, že má zřízený účet v bance nebo v pobočce zahraniční banky, potvrzením této banky nebo pobočky zahraniční banky (ne starší jak 30 dní) a oznámí číslo tohoto účtu,
- notář oznamuje Notářské komoře identifikační číslo příjemce, název banky nebo pobočky zahraniční banky, ve které má zřízený účet a číslo tohoto účtu pro zápis do Seznamu příjemců na následující rok,

- podle § 50 odst. 13 - pokud souhrn podílů zaplacené daně z příjmů (fyzických i právnických osob) je v ročním přehledu vyšší jak 3 320 €, je příjemce povinný do 16 měsíců ode dne zveřejnění tohoto přehledu zveřejnit i přesnou specifikaci použití podílu v Obchodním věstníku, která musí obsahovat přesnou sumu, účel, způsob použití a výrok auditora (pokud příjemce musí mít účetní závěrku ověřenou auditorem). Pokud souhrn zaplacené daně z příjmů (fyzických i právnických osob) v příslušném kalendářním roce přesáhne částku 33 000 €, je příjemce povinný do 30 dnů od přijetí této sumy zřídit osobní účet v bance, na kterém vede pouze přijetí a čerpání podílu zaplacené daně. Finanční prostředky, které představují podíl zaplacené daně, musí příjemce převést na tento účet rovněž do 30 dní od jeho zřízení.

Příjemce se musí registrovat do Seznamu příjemců, který vede a zveřejňuje **Notářská komora** Slovenské republiky. Tento seznam obsahuje obchodní jméno nebo název příjemce, sídlo, právní formu, identifikační číslo organizace, číslo účtu a název banky nebo pobočky zahraniční banky. Seznam příjemců je veřejný seznam, který komora každoročně zveřejňuje do 15. 1. kalendářního roku. Každoročně je ověřováno splnění zákonných podmínek notářem od 1. 9. do 15. 12. (podle § 50 odst. 7).

Notářská komora seznam posílá finančnímu ředitelství, které z údajů správců daně sestavuje roční přehled příjemců k 31. 12. předcházejícího kalendářního roku. Roční přehled příjemců za předcházející rok zveřejňuje Daňové ředitelství Slovenské republiky do 31. 1. a tento přehled zasílá komoře (podle § 50 odst. 12).

Jsou-li výše vypsané podmínky pro příjemce splněny, správce daně je povinen převést podíly zaplacené daně na účet příjemce do tří měsíců po lhůtě pro podání prohlášení. Pokud nastane situace, kdy nebyly splněny podmínky, nebo prohlášení obsahuje nesprávné informace o příjemci, nárok na poskytnutí sumy odpovídající podílu zaplacené daně zaniká. Jakmile předložené prohlášení obsahuje i jiné nesprávné údaje, správce daně vyzve daňového poplatníka na jejich opravu a pokud tyto nedostatky nebudou odstraněny v určené lhůtě, nárok rovněž zaniká (podle § 50 odst. 8). [37]

Nárok na podíl zaplacené daně také zaniká v případě, kdy je příjemce zrušen, a to i když podmínky byly splněny. Příjemce, který zanikne do 12 měsíců po poskytnutí podílu zaplacené daně, je povinen nejpozději ke dni zrušení vrátit tento podíl správci daně (podle § 50 odst. 9).

Pokud příjemce nepoužije poskytnutý podíl zaplacené daně na činnosti podle odst. 5 nejpozději do konce roku následujícímu po roce, ve kterém mu byl podíl zaplacené daně poskytnutý, vztahuje se na příjemce ustanovení o porušení finanční disciplíny, přičemž je povinen tento podíl vrátit správci daně do 90 dní. Za porušení finanční disciplíny se nepovažuje použití podílu zaplacené daně na obstarání movité či nemovité věci, které jsou využívány na účely podle odst. 5. Stejně tak se posuzuje použití tohoto podílu na reklamu, která byla vynaložena na účely podle odst. 5 (podle § 50 odst. 11).

Podíl zaplacené daně, který poskytne správce daně příjemci, není možno upravovat, a to i když se dodatečně zjistí, že daňová povinnost poplatníka byla jiná (podle § 50 odst. 10).

Vládní audit dodržování ustanovení tohoto zákona vykonává Ministerstvo financí a Správa finanční kontroly (podle § 50 odst. 16). [37]

Pokud příjemce obdržel na svůj účet ze 2 % podílu zaplacené daně více jak 3 319,39 eur, musí zveřejnit specifikaci použití tohoto podílu v Obchodním Věstníku. [28]

2.2.2 Polsko

V Polsku je možno asignovat od 1. ledna 2005. Lze poskytnout až 1 % neziskovým nestátním organizacím. Asignovat mohou **pouze fyzické osoby** a není stanovena minimální výše částky asignace. Základní právní úprava je obsažena v Zákoně o veřejně prospěšné činnosti a dobrovolnících (ZVPOD) s vazbou na Zákon o daních z příjmů.

Tab. 2.2 Daňové sazby DPFO v Polsku v roce 2013 (v Polských zlotých, PLN)

zdanitelný příjem	daň
do 3 091	0
3 091 - 85 528	18 % z částky přesahující 3 091
nad 85 528	14 839 + 32 % z částky přesahující 85 528

Zdroj: převzato z [3] s. 298, vlastní zpracování

FO (netýká se zemědělců, jejíž zdanění upravuje zákon o dani zemědělské) si může odečíst dané jedno procento od své daňové povinnosti, pokud tuto částku poslala vymezené neziskové organizaci od 1. 1. do 30. 4. roku, který následuje po roce, v němž daňová povinnost vznikla. Částka musí být převedena **bezhotovostním způsobem** na bankovní účet NNO a musí existovat doklad o bankovním převodu pro případnou kontrolu vykonávanou daňovou správou (správnost výpočtu daně, dodržení lhůt atd.). Asignující do přiznání uvádí, že zaslal jedno procento oprávněnému příjemci. Přepatek na dani v důsledku využití asignace je poplatníkovi vrácen do 3 měsíců po podání daňového přiznání. Pokud daňový poplatník nemá jiné příjmy než ze zaměstnání nebo ze sociálních příspěvků a nevyužívá další daňové úlevy, zpracovává daňové přiznání zaměstnavatel nebo úřady sociálního zabezpečení. V tomto případě platí, že pokud se poplatník rozhodne asignovat, nemůže automaticky požadovat zajištění ročního zúčtování (daňového přiznání) od zaměstnavatele nebo úřadu sociálního zabezpečení.

Důležitou informací je možnost asignovat **libovolnému počtu** oprávněných příjemců, nesmí však jít o osoby spojené se zpracováním (výrobou) týkající se strojírenství, elektroniky, tabáku a alkoholu, které podléhají spotřebním daním.

Oprávněným příjemcem asignace jsou všechny NNO, které se registrují jako veřejně prospěšné organizace u státního soudního rejstříku těchto organizací (cca 60 % NNO má zájem být příjemcem DA).

Příjemce musí vykonávat veřejně prospěšnou činnost pro společnost nebo pro užší skupinu obyvatel (sociální péče, charitativní činnost, věda a výzkum, kultura, podpora sportů, životní prostředí atd.). Organizace musí být **transparentní** a nesmí porušovat platné zákony. Příjemcem nesmí být politické strany, odborové organizace a organizace zaměstnavatelů, profesní samosprávy, nadace zřízené státem nebo politickými stranami. Asigovaná daň může být použita na **jakoukoliv činnost** a nemusí být použita na předem vymezené aktivity (viz příloha č. 10, [16]).

2.2.3 Maďarsko

V Maďarsku byly DA zavedeny v roce 1996 ve výši 1 % pro NNO. Plátce DPFO mohl sumu odpovídající jednomu procentu poukázat uzákoněné právnické osobě (oprávněný příjemce DA). O rok později tj. v roce 1997 byly zavedeny daňové asignace určené speciálně k financování církví, aby nedocházelo k soupeření o asignace mezi církvemi a těmito necírkevními nestátními neziskovými organizacemi. Výše asignace byla uzákoněna na **stejnou procentuální částku**, tedy na 1 %. Minimální částka činí 100 HUF (maďarských forintů), a to v obou případech. Celkem tedy lze asigovat 2 % ze zaplacené daně. V Maďarsku představují DA zhruba 0,8 % celkových příjmů neziskového sektoru. DPFO činí v současné době **16 %**.

Asignace ve výši 1 % může být poskytnuta některé z organizací:

- nevládní organizace, jejichž předmětem činnosti je:
 - preventivní medicína,
 - zdravotní péče,
 - sociální služby,
 - kultura a vzdělání,
 - výzkum,
 - ochrana životního prostředí a kulturního dědictví,
 - sportovní a volnočasové aktivity pro mládež a handicapované občany,
 - péče o staré spoluobčany, sociálně slabé, handicapované, národnostní a etnické menšiny,
- celonárodní kulturní instituce,
- veřejnoprávní nadace zřízená vládou nebo místní správou,

- místní kulturní instituce (divadla, muzea, výstavní síně), které získaly alespoň jednoroční finanční podporu městské samosprávy (municipality) během posledních tří let.

Podmínky z pohledu daňového poplatníka:

- DPFO za příslušné období byla zaplacená ve stanovené lhůtě (nejpozději do 30 dnů po této lhůtě),
- vyplnění a odevzdání speciálního formuláře (leden a březen) společně s daňovým přiznáním, v tomto formuláři (oznámení) o poukázání podílu zaplacené daně a určit **pouze jednu** právnickou osobu jako příjemce a uvést její DIČ (tento údaj je na rozdíl od názvu příjemce povinný), tyto dokumenty jsou poté odesílány daňové zprávě v zalepené obálce. Pokud daňové přiznání zpracovává zaměstnavatel, je povinen jej také odevzdat.

Pokud se asigující dopustí formální chyby nebo neuvede konkrétního příjemce, celá částka asignace připadá do **státního rozpočtu**.

Dalším jedním procentem může poplatník asignovat pouze jedné registrované církvi nebo zvláštnímu státnímu fondu (např. na pomoc rodinám žijícím v nevyhovujících podmínkách).

Podmínky z pohledu příjemců asignace:

- provozuje některou z veřejně prospěšných aktivit,
- musí být registrován minimálně 3 roky (u nadace stačí 1 rok) a musí provozovat kontinuální činnost po dobu minimálně jednoho roku před obdobím, v němž asignaci přijímá,
- nemá žádné daňové nedoplatky,
- nesmí být politicky zaujatý, tj. není závislý na jakékoliv politické straně a nepodporuje kandidáty do politických úřadů,
- do 31. října musí zveřejnit výši přijatého příspěvku a způsob jeho použití (v tisku).

Podmínky jsou ověřovány správcem daně (viz příloha č. 10, [16]).

2.2.4 Litva

Možnost asigovat je v Litvě zavedena od roku 2003. Část své daně, tj. maximálně 2 % z DPFO je možno poukázat na **veřejně prospěšný účel**, přičemž nejnižší suma je 10 litů. Současná sazba daně (DPFO) je **15 %**. Daňové asignace jsou uzákoněny v Zákoně o daních z příjmů a samotný mechanismus upravuje Zákon o charitě a podpoře (ten stanovuje i okruh příjemců). V Litvě může být DA rozdělena mezi **více organizací**. Žádost o poukázání podávají občané společně s daňovým přiznáním na finanční úřad, termín je určen do 1. května po skončení příslušného zdaňovacího období. Zaměstnavatel, který zpracovává daňová přiznání za své zaměstnance, zašle tuto žádost o poukázání finančnímu úřadu do stejného data (zaměstnanec předá zalepenou obálku zaměstnavateli). Avšak zaměstnanec si může podat žádost o poukázání finančnímu úřadu sám, v tom případě na to má celý rok. Tedy např. za zdaňovací období 2013 je lhůta stanovena do 1. května 2015. V žádosti se uvádí jméno a příjmení, rodné číslo poskytovatele, název, sídlo, identifikační číslo a bankovní účet příjemce. Pokud jsou více jak čtyři příjemci, je nutno vyplnit **přílohu**. Poplatník není povinen vypočítávat přesnou sumu, musí pouze uvést kolik je to procent z daně (max. 2 %) a konkrétní sumu si vypočítá sám finanční úřad. Finanční úřad každou obdrženou žádost registruje a přezkoumává, v případě špatných nebo neúplných informací vyzve poskytovatele, aby je opravil a doplnil. Ústřední finanční úřad poté převede poukázanou částku do 15. listopadu kalendářního roku, ve kterém byla žádost vystavena.

Neziskové organizace sdělují svůj zájem o finanční prostředky z daňových asignací rejstříku, u kterého jsou zaregistrované. Jedná se o tyto typy organizací:

- charitativní nebo sponzorská organizace,
- asociace,
- rozpočtová organizace,
- veřejné instituce,
- církevní komunity,
- oblastní oddělení mezinárodní organizace,
- jiné PO, jejichž cílem není zisk (stanovené zvláštním zákonem).

Podmínky z pohledu příjemce asignace:

- ve statusu NO musí být výslovně stanoven veřejně prospěšný charakter činnosti v oblastech:
 - mezinárodní spolupráce,
 - integrace menšin,
 - rozvoje kultury, víry a duchovních hodnot,
 - vědy a školství,
 - sportu,
 - prevence kriminality,
 - ochrany lidských práv a životního prostředí,
 - národní bezpečnosti.

Tento status je udělován na **časově omezenou dobu**, lze však o něj opakovaně žádat. Kontrolní úřad může za jistých okolností navrhnout zrušení statusu příjemce, tato organizace musí vyčkat nejméně rok do nové registrace, má-li o tyto prostředky nadále zájem. Privilegium mají tradiční církevní komunity, ty mají právo (status) přijímat prostředky z DA přímo ze zákona (viz příloha č. 10, [16]).

2.2.5 Španělsko

Ve Španělsku je možno asignovat od roku 1988. Lze poukázat 0,5 % částky z daně z příjmů. Možnost asignovat mají pouze **fyzické osoby**. Pokud poplatník tuto možnost nevyužije, prostředky jsou použity na jiné účely. Asignující se může rozhodnout, jestli bude asignovat církvím nebo jiným sociálním zařízením. Podmínkou však je možnost asignovat pouze **katolické církvi**, která je hlavní církví ve Španělsku. Tento fakt vyvolává silnou nevoli u ostatních církví (např. protestantské), které se dožadují práva mít stejnou možnost financování pomocí daňových asignací. Naproti tomu židovská náboženská obec nepožaduje zahrnutí do systému DA, ale přímé vládní dotace, které církve dostávají na pokrytí potřeb, které nepokryly výnosy z asignací. Příjmy z asignací totiž dosahují částky milionů eur (cca 80 mil. €), na druhé straně **přímé vládní dotace** dosahují miliard eur (cca 3,5 mld. €). Částka přímých dotací je součástí konkordátu mezi státem a Svatým stolcem (viz příloha č. 10, [16]).

Tab. 2.3 Daňové sazby DPFO ve Španělsku v roce 2013 (v eurech, EUR)

zdanitelný příjem (EUR)	daň z nižší částky (EUR)	sazba z přesahující částky (%)
do 17 707,20	0	24
17 707,20 - 33 007,20	4 249,73	28
33 007,200 - 53 407,20	8 533,73	37
53 407,20 - 120 000,20	16 081,73	43
120 000,20 - 175 000,20	44 716,72	44
nad 175 000,20	69 466,72	45

Zdroj: převzato z [3] s. 335, vlastní zpracování

2.2.6 Itálie

V Itálii byly zavedeny daňové asignace již v roce 1990. Assignaci zde tvoří 0,8 % daně z příjmů FO. Poplatník si může zvolit assignovat buď ve prospěch církví, nebo ve prospěch sociálních a charitativních účelů. Pokud poplatník tuto možnost nevyužije, je daná část jeho daně rozdělena na jednotlivé účely v poměru, v jakém rozhodli poplatníci, kteří této možnosti využili. Každé tři roky projednává stát s církví výši částky, kterou mohou poplatníci na zmíněné účely assignovat. Tyto assignované částky nepokrývají plné financování církví, proto dalším způsobem financování jsou **státní dotace**, církve tedy nemají plnou nezávislost a stát za ně uznává svoji odpovědnost. Nevýhodou se stává fakt, že právě dotování církví zapříčiňuje snižování disponibilních daňových výnosů státu na financování veřejných statků (např. ve srovnání s Německem, kde církevní daň - asignace tvoří 9 % daně z příjmu). Itálie byla až do roku 1984 definována jako katolická země (konkordátem mezi státem a katolickou církví), od tohoto roku je však označována jako sekulární stát (není vázána na jakoukoliv náboženskou ideologii a umožňuje svobodu vyznání). Každá církev může dosáhnout obdobné smlouvy jako je konkordát, poté má stejný nárok na prostředky z daňových asignací (viz příloha č. 10, [16]).

Tab. 2.4 Daňové sazby DPFO v Itálii v roce 2013 (v eurech, EUR)

zdanitelný příjem (EUR)	sazba v %
do 15 000	23
15 000 - 28 000	27
28 000 - 55 000	38
55 000 - 75 000	41
nad 75 000	43

Zdroj: převzato z [3] s. 255, vlastní zpracování

Itálie je rozdělena na 20 regionů a výše uvedených sazeb se navyšuje o regionální přírážku (0,9 % – 1,4 %) a lokální přírážku (0 % - 0,8 %). Daňové zatížení je v Itálii **nadprůměrné**, vyšší míra zdanění je u členů EU pouze v Belgii, Švédsku a Dánsku. [9]

2.2.7 Německo

V Německu se nacházejí dvě hlavní církve s historickou tradicí - **katolická** a **evangelická**. Katolická církev má klasickou organizační strukturu diecézí a farností, evangelická působí na základě tzv. zemských církví v hranicích jednotlivých spolkových zemí. Ke každé z nich se hlásí zhruba **přes 30 % obyvatelstva** (z 81 milionů). Zdejší církve hrají velkou roli v oblasti sociální, zdravotnické, charitativní a ve školství. Významné církve používají status právnických osob veřejného práva (veřejnoprávní korporace). Díky tomuto postavení **mají právo vybírat církevní daň** na základě občanských daňových listin prostřednictvím státních orgánů daňové správy (příslušný finanční úřad), kterým pak příslušné církve odvádí kolem **3 %** z vybrané sumy jako úhradu nákladů spojené s výběrem. Církve vybírají církevní daň na základě čl. 137 odst. 6 Výmarské ústavy. Zavedení této daně se datuje k roku 1827.

Církevní daň je **plnohodnotnou daní**, kterou je možno vymáhat pomocí státní moci. Na druhé straně církev není povinna tuto daň vybírat. Za zaměstnance odvádí tuto daň zaměstnavatel, a to zálohově.

Každý, kdo je členem evangelické nebo katolické církve je povinen tuto daň platit. Této povinnosti se lze vyhnout pouze vystoupením z příslušné církve, které se zaznamenává jak do církevních záznamů, tak do státních registrů daňových poplatníků. [31]

Podle zprávy na internetovém serveru www.idnes.cz ze dne 7. září 2014, která odkazovala na list Wall Street Journal, je počet katolíků a protestantů, kteří vystoupili z církve, nejvyšší za posledních 20 let (číselné údaje udávají, že za časové období 2008 - 2013 vystoupilo z katolické a protestantské církve přes 1,4 milionu lidí). I přesto, že je placení této daně v Německu velice tradiční, věřící nadále vystupují, a to zejména už kvůli tak vysokým daním a častým církevním skandálům. [12]

Církev si také sama může stanovit výši procentuální sazby církevní daně. Tato sazba se obvykle pohybuje kolem **8-9 % z DPFO**. Pokud celková výše církevní daně přesáhne 3 % z celkových zdanitelných příjmů, je určen daňový strop a platí se maximálně tyto 3 %. Zaplacená církevní daň je odčitatelná položka od základu daně z příjmů. Tímto dochází k zamezení dvojitého zdanění téhož příjmu (jednou státní daně z příjmů a poté církevní daně).

Církevní daň je vypočítávána z **daně z příjmů** členů církví. Církevní daň je pak ukládána na základě jednotlivých spolkových zemí a tyto zákony se od sebe liší. Zákony také mohou určit širší rozpětí daní, které mohou na své členy uvalit. Např. v Bádensku -Württembersku církve mohou vybírat:

- církevní daň jako přírážku k DPFO (církevní daň z příjmů),
- církevní platbu v případě manželství rozdílného vyznání (pouze evangelické církve),
- obecnou místní církevní daň.

Církevní platbu v případě manželství rozdílného vyznání platí pouze ti, kteří nemají žádnou či velmi nízkou daňovou povinnost a jejichž manžel/ka nepatří k žádné církvi, která má právo vybírat církevní daň. Místní církevní daní přispívají ti, kteří mají nějaké příjmy, ale neplatí ani jeden ze dvou výše uvedených odvodů. Jde většinou o osoby s velmi nízkými příjmy, které díky odčitatelným položkám neplatí daň z příjmů, přesto by se měly podílet na financování církví.

Dle názorů představitelů církví (zejména evangelických), je tento systém financování prostřednictvím církevní daně nejlepší ze všech evropských systémů. Právě navázání této daně na daň z příjmů zaručuje dostatečnou platební schopnost. Také dochází k lepší předvídatelnosti a lépe plánované výši příjmů církví. [22]

Církevní daň představuje **hlavní zdroj** příjmů, jelikož tvoří až 60-85 % rozpočtu církví a tato částka se pohybuje v miliardách eur.

Základní struktura příjmů církví v Německu:

- církevní daň,
- daňové úlevy (osvobození od daní např. majetkové, pozemkové, dědické),
- státní subvence a dotace,
- státní dávky,
- příjmy z vlastní činnosti,
- dary a sbírky (je zvýhodněn dárce, který přispívá na dobročinné, církevní a náboženské účely). [31]

Tabulka (Tab. 2.5) znázorňuje celkové výnosy z církevní daně katolické i evangelické církve. Výše se regulérně pohybuje mezi 3-4 mld. eur, přičemž vyšších výnosů dosahuje církev katolická.

Tab. 2.5 Souhrnný výnos z církevní daně v Německu za období 2000-2008 (v mld. eur)

Církev	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
evangelická	4, 225	4, 055	4, 044	3, 986	3, 656	3, 617	3, 850	4, 170	4, 556
katolická	4, 535	4, 356	4, 302	4, 356	4, 026	3, 977	4, 252	4, 657	5, 066

Zdroj: převzato z [25], vlastní zpracování

Tabulka (Tab. 2.6) zachycuje daňové sazby DPFO pro jednotlivého (svobodného či rozvedeného) poplatníka. V Německu je zavedeno i společné zdaňování manželů (volitelné). Následující tabulka (Tab. 2.7) ukazuje výši církevní daně podle měsíční hrubé mzdy a podle rozdělení do příslušných skupin.

Tab. 2.6 Daňové sazby DPFO v Německu v roce 2013 (v eurech, EUR)

roční zdanitelný příjem (EUR)	mezní sazba v %	daň (EUR)
do 8 130	0	0
8 131 - 13 469	14,00 - 23,97	0 - 1040
13 470 - 52 881	23,97 - 42	1040 - 14 014
52 882 - 250 730	42	14 014 - 97 111
více jak 250 730	45	97 111

Zdroj: převzato z [3] s. 288, vlastní zpracování

Tab. 2.7 Výše platby církevní daně z hrubé měsíční mzdy v Německu dle rozdělených skupin (2004)

Hrubá mzda (měsíční)	1100 €	1500 €	1800 €	2200 €	2500 €
svobodní, rozvedení, vdovy/ci	4,01 eur	13,47 eur	21, 17 eur	31,78 eur	40,38 eur
osoby z první kategorie, které se starají o dítě ve spol. domácnosti	0,18 eur	9 eur	16,34 eur	26,48 eur	34,73 eur
občan, jehož manžel/ka není výdělečně činný/á	0 eur	0 eur	2,71 eur	9,92 eur	16,29 eur
pracující manželé s dětmi	4,01 eur	13,47 eur	21,17 eur	31,78 eur	40,38 eur
pracující manželé bez dětí	22,43 eur	34,78 eur	45,27 eur	60,85 eur	73, 76 eur
občané pobírající mzdu od více zaměstnavatelů	24,95 eur	37,71 eur	48,51 eur	64,53 eur	77,55 eur

Zdroj: převzato z [15], vlastní zpracování

2.2.8 Rakousko

Pro Rakousko je charakteristické, že se většina obyvatel (přes 70 %) hlásí ke **katolické církvi**. Státem uznané církve (zákon č. 68/ 1874 ř. z.) mají status právnické osoby veřejného práva (veřejnoprávní korporace). V roce 1939 zde byl nacistickým režimem zaveden církevní **příspěvek**, který církve samy vybírají na základě Zákona o církevním příspěvku z května 1939 a tento příspěvek je kvalifikován jako soukromoprávní. Příjemcem výnosů z církevního příspěvku jsou jednotlivé diecéze, resp. jednotlivé diecézní finanční komory. Tento příspěvek je dodnes hlavním zdrojem příjmů katolické církve v Rakousku [31]. Výnos z církevního příspěvku pokrývá téměř 90 % církevních výdajů.

Poplatníky příspěvků jsou členové církve (po vstupu do církve začíná povinnost placení po dosažení ročního členství). Povinnost platit příspěvek ztrácí ten, kdo z **církve vystoupí** (církevní příspěvek placen další 3 měsíce po výstupu). Na rozdíl od německého modelu si církve vybírají příspěvky **samy** (není spravován státem), musí mít evidenci osob příslušných k placení (nemají k dispozici státní seznamy daňových poplatníků) a samy je musí obesílat v případě neplacení. V případě neodvedení příspěvku může být poplatník žalován u civilního soudu.

Oproti Německu je tento model **méně efektivní**, jelikož dochází ke značným výpadkům příjmů, protože církve nedokážou vybrat příspěvky od všech povinných osob (až 40 %), také správa samotného vybraného příspěvku je velice **nákladná** (cca 15 % z vybraných částek).

Církve však mají svobodu stanovit vyšší sazby církevního příspěvku v závislosti na svých potřebách, protože příspěvek není vázán na státní daně (stát stanovuje pouze základní právní rámec). Základem pro určení výše příspěvku je příjem a hodnota majetku poplatníka. Fakticky se tedy jedná o daň z příjmu FO a daň z majetku, přičemž příspěvek se z pohledu poplatníka bere jako **přirážka** k nim. Sazba příspěvku z příjmů se pohybuje kolem **1,1 %**. Církve však nemají dostatečné prostředky k tomu, aby určily skutečnou vyšší příjmů svých členů, od níž je výše církevního příspěvku odvozena. [22]

Tab. 2.8 Daňové sazby DPFO v Rakousku v roce 2013 (v eurech, EUR)

zdanitelný příjem (EUR)	sazba v %
prvních 11 000	0
dalších 14 000	36,5
dalších 35 000	43,2143
nad 60 000	50

Zdroj: převzato z [3] s. 309, vlastní zpracování

2.2.9 Celkové srovnání zemí

Tab. 2.9 Komparace daňových asignací v evropských zemích

země	rok zavedení DA	asignující osoby	příjemce	počet příjemců	výše asignace (%)	minimální částka	výše sazby DPFO (%)
Slovensko	2001 (FO)	FO	neziskový sektor	1 (FO)	2 % (i pro PO)	3 €* pro FO (1 €=27,45 Kč, cca 82 Kč)	19 (i pro PO)
	2002 (PO)	PO		více (PO)		8 €* pro PO (cca 220 Kč)	
Polsko	2005	FO	neziskový sektor	více	1 %	není stanovena	0; 18; 32
Maďarsko	1996 (NO)	FO	neziskový sektor	1	1 % pro NNO	100 forintů* (100 HUF= cca 9 Kč)	16
	1997 (církve)		církev		1 % pro církve		
Litva	2003	FO	neziskový sektor	více	2 %	10 litů* (1 LTL=cca 8 Kč, 10 litů cca 80 Kč)	15
Španělsko	1988	FO	církev (katolická)	1	0,5 %	není stanovena	24; 28; 37; 43; 44; 45
Itálie	1990	FO	církev	1	0,8%	není stanovena	23; 27; 38; 41; 43
Německo	1827	FO	církev (daň)	1	8-9 %	není stanovena	0; 14-23,97; 23,97-42; 42; 45
Rakousko	1939	FO	církev (příspěvek)	1	kolem 1,1 %	není stanovena	0; 36,5; 43,2143; 50

Zdroj: vypracováno na základě zjištěných informací ze zdrojů uvedených v předešlých kapitolách, Pozn.* kurz platný k 26. 4. 2015, převzato z [14]

Tabulka (Tab. 2.9) zobrazuje důležité údaje o všech výše zmíněných zemích pro účely lepšího přehledu a snadnější komparace.

Země s nejdelší tradicí DA resp. s církevní daní je Německo, ve kterém funguje již od roku 1827. Naopak zemí, které přijala DA nejpozději, je Polsko, a to v roce 2005. Co se týče poskytovatelů (asignujících) osob, v naprosté většině se jedná pouze o fyzické osoby. Slovensko je jedinou zemí, kde mohou asignovat i osoby právnické.

Dalo by se říci, že západní země s letitou praxí užívání asignací jako Španělsko, Itálie atd. poskytují asignace zejména na financování církví. Východní země jako Slovensko popř. Maďarsko či Litva využívají možnost asignovat na podporu financování neziskového sektoru.

Většinou je oprávněným příjemcem pouze jedna NO či církev, poskytování asignací více subjektům je možné pouze v Polsku, Litvě a na Slovensku, ale pouze u právnických osob.

Procentuální výše asignací těchto zemí se pohybuje okolo 0,5 – 9 %, přičemž nejvíce je využívána jednoprocentní sazba. Nejvyšší se nachází v Německu (církevní daň), zde sazba dosahuje kolem 8 – 9 % z DPFO k už tak vysokému zdanění fyzických osob, což zapříčiňuje velký odliv poplatníků této daně (zrušení registrace). Naopak země s nižší sazbou, zejména pak Španělsko a Itálie, jsou nuceny dodatečně žádat o státní dotace kvůli nedostatku finančních prostředků. Pouze ve třech zemích (Slovensko, Maďarsko, Litva) lze najít i minimální částku stanovenou zákonem, kterou musí asignující poukázat.

Pro lepší přehled jsou znázorněny i sazby daně z příjmů fyzických osob (i PO u Slovenska) které dokazují, že země jako Itálie či Německo jsou nadprůměrně daňově zatíženy.

2.3 Pozitivní a negativní aspekty daňových asignací

2.3.1 Pozitivní aspekty daňových asignací

Daňové asignace jako takové a jejich případné zavedení vyvolává mnoho ohlasů a diskuzí jak u politických subjektů, tak i u běžných občanů a NO (zejména v minulosti). Na jedné straně existují výhody, které by plynuly po jejich přijetí, na straně druhé jsou i oprávněné důvody ze strany jejich odpůrců.

Pozitiva daňových asignací:

- daňový poplatník může rozhodnout o části své daně z příjmů ve prospěch některých NNO, pokud se rozhodne tuto možnost využít, tj. rozhoduje o svobodné alokaci určité části finančních prostředků (možnost svobodné volby), tím se zvyšuje spoluodpovědnost za tuto alokaci,
- s vyplácením určité finanční sumy od daňových poplatníků by došlo ke zvýšení informovanosti a zájmu o oblast neziskového sektoru,
- nedochází ke zvýšení daňové zátěže,
- zdroj financování pro neziskové organizace (i menší a méně známé, větší pravděpodobnost financování NO v okolí bydliště), které by prokázaly schopnost tuto asignaci přijmout (bezproblémové fungování, finanční bezúhonnost),
- NO by musely zveřejňovat způsob použití DA, docházelo by k větší kontrole těchto organizací, nárůst důvěryhodnosti neziskového sektoru,
- na rozdíl od dotací a darů nejsou tak přísně (účelově) vázány,
- daňové asignace jsou stabilním daňovým prvkem (systémem), které běžně využívají i jiné evropské země jako např. Maďarsko či Polsko. Právě u zemí bývalého východního bloku se poukazuje na to, že je zde nutno podpořit neziskový sektor, a to na tak dlouho, dokud nebude jako v jiných zemích EU (např. v Německu) dotován z veřejných rozpočtů formou dotací či nákupem služeb od NO,
- možný zdroj financování církví (v případě možnosti asignovat i jim).

[6] s. 153-154. a [23]

2.3.2 Negativní aspekty daňových asignací

Negativa daňových asignací:

- jednoznačným negativem zavedení DA z pohledu ekonomické teorie je skutečnost, že popírají základní princip daně jako neekvivalentní platby do státního rozpočtu. Poplatník tedy nemá právo na určování použití této platby,
- dochází k narušení horizontální spravedlnosti (neboli stejný příjem - stejná daň). Existují dva daňoví poplatníci, kteří mají stejné zdanitelné příjmy. První z nich asignuje, druhý nikoliv. Dochází k situaci, kdy první (asignující) poplatník přispívá menší částí na úhradu veřejných statků než druhý (neasignující) poplatník tj. užívá tyto statky na jeho úkor,
- dalším problémem zavedení DA jsou náklady s nimi spojené. Jedná se o náklady spojené zejména s administrativou, které by vznikly při výběru těchto prostředků. Mohlo by dojít k situaci, kdy by tyto náklady převýšily celkovou výnosnost asignace. S jistotou by se však zavedení DA dotklo svou administrativní činností jak poplatníků daně z příjmů, tak i správců daně,
- s velkou pravděpodobností by docházelo i k neefektivní alokaci zdrojů získaných z DA. Potenciální dárci by mohli podlehnout mediálnímu tlaku (v podobě reklamy, letáků, billboardů), který by mohly vyvolat jen finančně silné neziskové organizace, které by si mohly tuto propagaci dovolit, a tím se zviditelnit. Dárci by tak měli omezenou informovanost o těchto organizacích a malé neziskové organizace by získaly minimální podíl z asignací,
- DA tak navíc jako další daňová „úleva“ pouze komplikuje a zamlžuje zavedený daňový systém,
- mohlo by dojít k omezení příjmů ze státních dotací či poklesu dárcovství (možnost odečíst si hodnotu darů od ZD),
- daňová asignace, jako taková, je vázána zejména k dani z příjmů fyzických osob (popř. také k DPPO jako na Slovensku). Dochází však k trendu snižování daňového zatížení přímých daní, kterou je právě zmíněná DPFO (DPPO), naopak se zvyšují daně nepřímé, tj. spotřební daně. Výnosy z této daně již nebudou nadále tolik efektivní. Navíc odvádět by ji mohli pouze poplatníci daně z příjmů fyzických osob (právnických osob). [6] s. 153

2.4 Možné přijetí daňových asignací v České republice

2.4.1 Legislativní vývoj daňových asignací v České republice

Téma daňových asignací bylo diskutováno již na počátku devadesátých let, kdy ministerstvo kultury chtělo zavést DA jako novou možnost financování církví. Tento návrh však byl zamítnut ze strany církve (zejména římskokatolické) kvůli mnohým nevýhodám plynoucím pro příjemce tj. pro církev.

Dlouhodobou podporu daňovým asignacím projevuje zejména spolek **Fórum dárců**. V roce 2002 začal tento spolek realizovat projekt, na jehož konci mělo být zavedení DA i v ČR. Speciální skupina (daňových poradců, auditorů atd.) pracovala na návrhu zákona o daňových asignacích, který vycházel z maďarského a slovenského modelu a prvního návrhu zákona o DA, který byl předložen ve stejném roce, avšak Poslaneckou sněmovnou byl zamítnut. Fórum dárců následně zahájilo širokou diskuzi o tomto tématu. [7]

V roce 2003 vzniklo neformální seskupení nestátních neziskových organizací (více než 100 NNO) v ČR nazvané „**Iniciativa pro 1 %**“ (pod záštitou FD), které plně podporovalo přijetí DA a podněcovalo veřejnou diskuzi (webová stránka www.rozhodni.cz není v současné době k dispozici). [8]

V červnu 2005 (podle výroční zprávy z tohoto roku) uskutečnilo FD ve spolupráci s agenturou MEDIAN, s.r.o. výzkum veřejného mínění, jehož součástí byly i otázky, které sledovaly povědomí veřejnosti o daňových asignacích. Tohoto výzkumu se účastnilo na 509 respondentů (občanů České republiky), ve věku od 15 do 69 let. Na otázku, jestli by dotázaný chtěl, aby 1 % z jeho daně z příjmů šlo přímo neziskové organizaci, kterou by si sám vybral, odpovědělo kladně 50,5 % respondentů. Z toho vyplývá, že by nadpoloviční většina českých občanů uvítala zavedení daňových asignací. FD v tomto roce pokračovalo v rozsáhlé informační kampani směřované k zástupcům legislativních sborů a také k novinářům. Koncem roku 2005 byl návrh zákona o daňových asignacích v podobě novely zákona o daních z příjmů předložen k projednání Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR. I přesto, že zákon schválen nebyl, řada politických stran tuto myšlenku přijala za svou a zapracovala ji do svých připravovaných volebních programů v rámci předvolební kampaně pro rok 2006. [11]

Plán legislativních prací Ministerstva financí ČR na rok 2006 obsahuje návrh věcného záměru zákona o daňových asignacích, který byl vládě předložen 6. 6. 2006, tento zákon však přijat nebyl. [18]

Ministerstvo financí tehdy vyzývalo odbornou veřejnost a další sociální partnery k zasílání námětů a připomínek k možnosti zavedení daňových asignací do českého daňového systému. Zasláné podněty byly diskutovány mezi odborným týmem a autory zasláných námětů a připomínek tak, aby bylo dosaženo nejlepšího možného výsledku. [19]

2.4.2 Daňové asignace z pohledu politických subjektů

Velice podstatnou věcí související s tématem daňových asignací jsou názory z pohledu politických subjektů. Tyto subjekty totiž tvoří rozhodující prvek pro potenciální schválení a přijetí daňových asignací v ČR. Za politické subjekty jsou považovány české **parlamentní strany** (ČSSD, ANO 2011, KSČM, TOP 09, ODS, Úsvit, KDÚ-ČSL). Tyto strany také byly osloveny (pomocí emailového a telefonického kontaktu) k vyjádření se na téma daňových asignací. Bohužel ne všechny politické strany se k danému tématu stihly vyjádřit. Pro zajímavost a možnost srovnání byly osloveny i strany neparlamentní (např. Česká pirátská strana). Je vhodné a velice důležité zdůraznit, že podle zdrojů poskytnutých od Ministerstva financí ČR (viz příloha č. 11, [17]), v současné době **není připravován** věcný záměr ani zákonná iniciativa týkající se DA.

Přesto však existují strany, které daňovým asignacím vyjadřují podporu, a to jak parlamentní, tak i neparlamentní. Zavedení daňových asignací v ČR padlo v úvahu při projednávání návrhu **zákona o církevních restitucích**. ČSSD tehdy tento návrh zákona o církevních restitucích nepodpořila. Strana se však nevyjádřila negativně k dlouhodobému narovnání mezi státem a církví. Jako alternativu navrhla dva základní principy financování církví a to:

- 1) vznik veřejnoprávního fondu, do kterého by byl převeden majetek, který církve prokazatelně nabyly po roce 1948. Tento fond by měl veřejnoprávní povahu, byl by spravován církvemi a z výnosů tohoto fondu by byly financovány aktivity církví,

- 2) návrh zavedení daňových asignací, které by se týkaly DPFO. Část daně by mohla být poskytnuta církvím nebo jiným transparentně hospodařícím neziskovým organizacím.

Tento návrh přednesl 20. srpna 2012 současný předseda vlády Bohuslav Sobotka. Strana ČSSD dlouhodobě podporuje zavedení DA do právního a daňového systému v České republice jako možnost financování neziskového sektoru (součást volebního programu ČSSD) [30]. Pro zavedení daňových asignací se v záznamu řeči v Senátu ze dne 8. 12. 2011 vyjádřil i současný místopředseda Senátu Parlamentu ČR Zdeněk Škromach rovněž zatupující stranu ČSSD. [32]

Podporu daňovým asignacím lze najít i u stran neparlamentních, jakými jsou např. Mladí sociální demokraté či Česká pirátská strana (Piráti). Právě tato strana poskytuje na svých webových stránkách možnost diskuze veřejnosti se členy této strany na různá témata. Piráti uvádí, že jsou příznivci DA, pouze ale za předpokladu transparentnosti organizací a možnosti odpočtu daru od ZD.

Naopak proti případnému zavedení DA se negativně vyjádřila ODS a TOP 09 z důvodu zkomplikování daňového systému a nákladům spojenými s administrativou. TOP 09 navrhuje jednodušší řešení v podpoře výdajů na veřejně prospěšné účely prostřednictvím daňových odpočtů (odpočty od ZD z příjmů).

3 Daňové asignace z pohledu potenciálních dárců a příjemců

3.1 Průzkum stanovisek vybraných subjektů

3.1.1 Potenciální dárci

Tato kapitola je zaměřena na průzkum stanovisek vybraných subjektů, a to jak z pohledu dárců, tak z pohledu potenciálních příjemců. Potenciálními dárci (tj. cílovou skupinou) jsou **studenti** Vysoké školy báňské - Technické univerzity Ostrava. Studenti byli vybráni jako cílová skupina z důvodu pravděpodobnosti budoucí výdělečné činnosti, jelikož mají vysoké šance při získání budoucího zaměstnání, a tím i případného odvádění DPFO (pomyslná budoucí střední a vyšší třída).

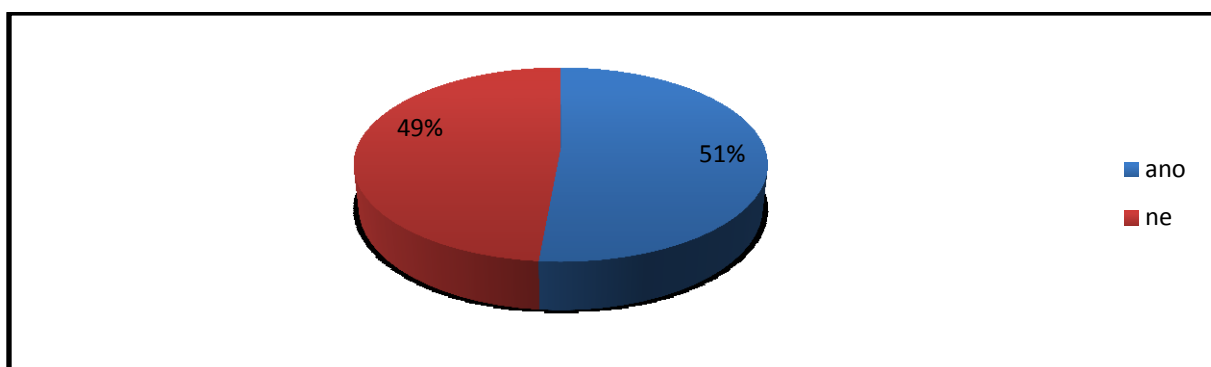
Jelikož je téma úzce spojeno s daněmi, byli dotázáni pouze studenti oboru Účetnictví a daně, a to všechny ročníky (od druhého a třetího ročníku bakalářského studia až po první a druhý ročník navazujícího magisterského studia tohoto oboru). Věk studentů se pohybuje od 20 do 26 let. Celkově bylo dotázáno na 442 studentů, z toho odpovědělo přesně **70 studentů** k datu zpracování dotazníku (20. března 2015). Procento návratnosti činí 16 %.

Průzkum mínění byl proveden formou **webového dotazníku** [33], který obsahoval celkem deset otázek, vytvořený pomocí internetového vyhledavače Google. Otázky vytvořené pro dotazník jsou přiloženy v příloze č. 1. Veškeré grafy a tabulky byly vypracovány na základě dotazníkového šetření. Zaznamenané odpovědi jsou přiloženy v příloze č. 2.

Otázka č. 1: Vyplňovali jste někdy daňové přiznání (DPFO)? (*neplatí vyplňování v rámci školní výuky)

Tato otázka je směřována na praktickou zkušenost v oblasti daní fyzických osob. Z celkového počtu 70 respondentů vyplňovalo daňové přiznání 36 dotázaných (tj. 51 %). Naopak 34 respondentů (tj. 49 %) daňový formulář pro DPFO nikdy nevyplňovalo.

Graf 3.1 Vyplnění daňového přiznání pro DPFO

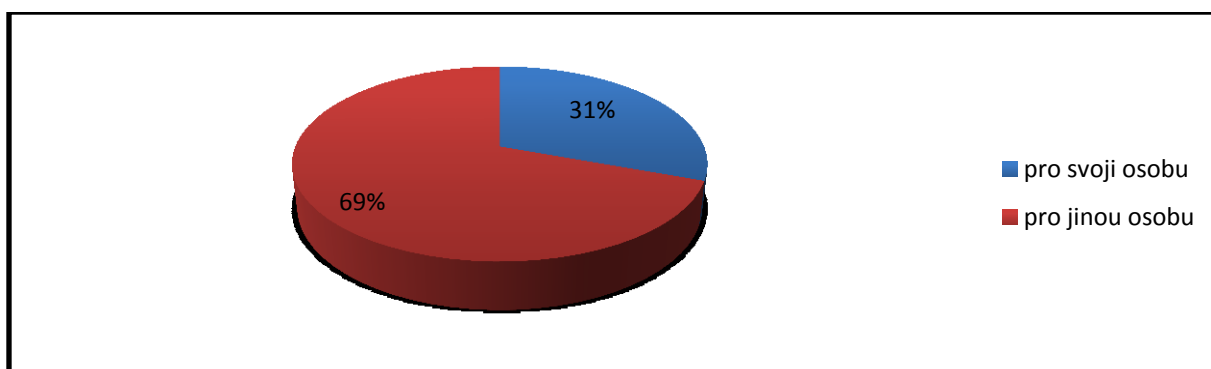

Zdroj: vlastní zpracování na základě dotazníkového šetření [33], zaznamenané odpovědi přiloženy v příloze č. 2

Otázka č. 2: Pokud jste někdy vyplňovali daňové přiznání, bylo to pro Vás nebo pro jinou osobu?

Z celkového počtu 36 respondentů, kteří již někdy vyplňovali daňové přiznání, je 11 respondentů (31 %), kteří toto přiznání vyplňovali pro svoji osobu a 25 respondentů (69 %), kteří ho vyplňovali pro jinou osobu. Z tohoto vyplývá, že větší počet respondentů vyplňoval formulář daňového přiznání pro jinou osobu (více než jedna polovina).

Graf 3.2 Vyplnění daňového přiznání DPFO pro svoji či jinou osobu

Zdroj: vlastní zpracování na základě dotazníkového šetření [33], zaznamenané odpovědi přiloženy v příloze č. 2

Otázka č. 3: Vypište neziskové organizace, které znáte (maximálně 3).

Nejčastěji zmiňovanými neziskovými organizacemi se staly místní organizace a spolky, které dostaly 18 hlasů. Vysvětlení místních organizací a spolků je uvedeno v poznámce pod tabulkou (Tab. 3.1). Na druhém místě se umístila mezinárodní humanitární organizace ADRA s 16 hlasy.

Tab. 3.1 Výčet neziskových organizací

název organizace	počet hlasů
místní spolky a organizace*	18
ADRA	16
všeobecně jmenované	13
Charita ČR (+oblastní charity)	12
Kapka Naděje	8
školství (ZŠ, SŠ, VŠ)	7
UNICEF	6
Český červený kříž	4
AIECEC	4
Člověk v tísni	4
Nadace Terezy Maxové	4
Život dětem	3
Greenpeace	3
Dobrý Anděl	3
Paraple	3
nemocnice	3
Lékaři bez hranic, Pomozte dětem, ESC VŠB-TUO, ESN VŠB-TUO, Armáda spásy, Diakonie ČR	2
Český svaz hemofiliků, Pomocné tlapky o.p.s., Mise naděje, Kola pro Afriku o.p.s., Nadace Divoké husy, Debra ČR, Nadace OKD, Bunkr o.p.s., Děti Duhy, Nadace Leontinka, Livestrong, Bílý kříž, IAESTE, Nadace ČEZ, Nadace Naše dítě, Bílá pastelka, o.s. Za Opavu, Světluška, Fond ohrožených dětí	1

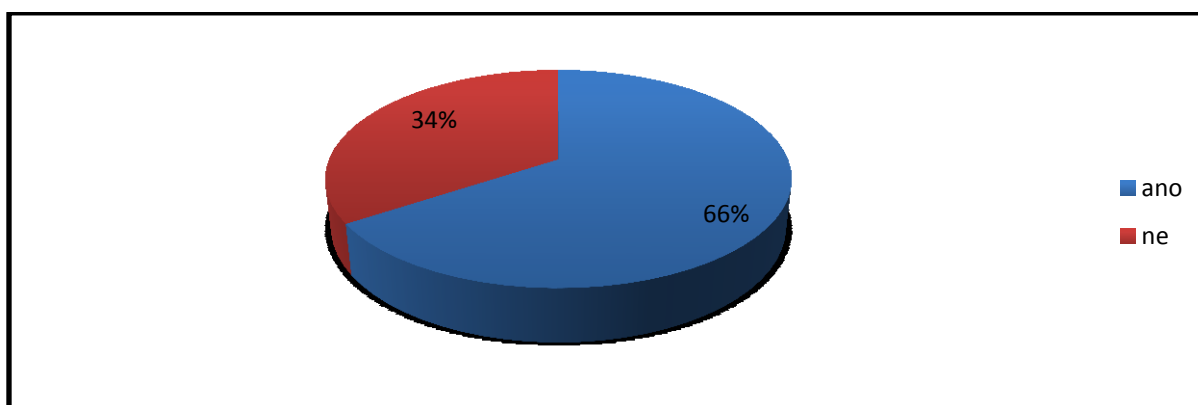
Zdroj: vlastní zpracování na základě dotazníkového šetření [33], zaznamenané odpovědi přiloženy v příloze č. 2

Pozn.* místní organizace a spolky: divadelní společnosti, myslivecké spolky, denní centra, integrovaná centra, salesiánská střediska, střediska volného času, domy dětí a mládeže, pomoc psům atd.

Otázka č. 4: Jste příznivcem (sympatizantem) některé z těchto organizací?

Otázka vyjadřuje rozdíl mezi pouhou znalostí neziskové organizace a vyjádření určitých sympatií k nim. Celkem 46 respondentů (až 66 %) se považuje za příznivce vybraných neziskových organizací, naproti tomu méně než polovina respondentů - konkrétně 24 lidí (34 %) se nepovažuje za příznivce žádné neziskové organizace.

Graf 3.3 Vyjádření přízně neziskovým organizacím

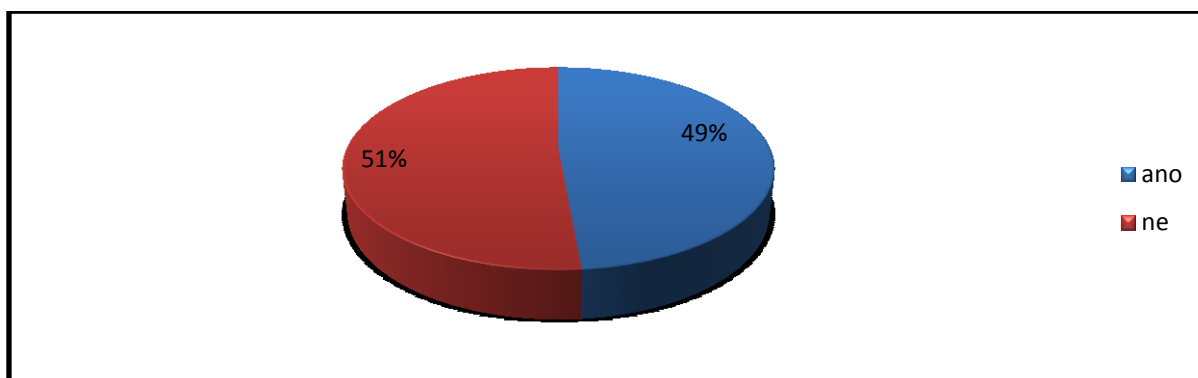

Zdroj: vlastní zpracování na základě dotazníkového šetření [33], zaznamenané odpovědi přiloženy v příloze č. 2

Otázka č. 5: Poskytl (a) jste někdy finanční dar nebo příspěvek neziskové organizaci?

Otázka konkretizuje vztah mezi obecnou znalostí, sympatií a aktivním přístupem v podobě darování. Z odpovědí 70 respondentů vyplývá, že více jak polovina z nich (51 %) nikdy neposkytla žádný finanční příspěvek nebo dar neziskové(ým) organizaci(ím). Konkrétně toto procento tvoří 36 respondentů. Neziskovým organizacím přispělo 34 respondentů (49 %).

Graf 3.4 Poskytnutí daru či příspěvku neziskovým organizacím

Zdroj: vlastní zpracování na základě dotazníkového šetření [33], zaznamenané odpovědi přiloženy v příloze č. 2

Otázka č. 6. Pokud ano, které neziskové organizaci? (vypsát)

Nejvíce darů či příspěvků bylo poskytnuto dlouhodobému projektu Nadačního fondu Českého rozhlasu Světluška. Tomuto projektu přispělo na 5 respondentů. Na druhém místě se umístil UNICEF a organizace ADRA (také organizace, na jejichž název si respondenti nemohli vzpomenout) se stejným počtem respondentů (4).

Tab. 3.2 Poskytnutí daru či příspěvku konkrétním neziskovým organizacím

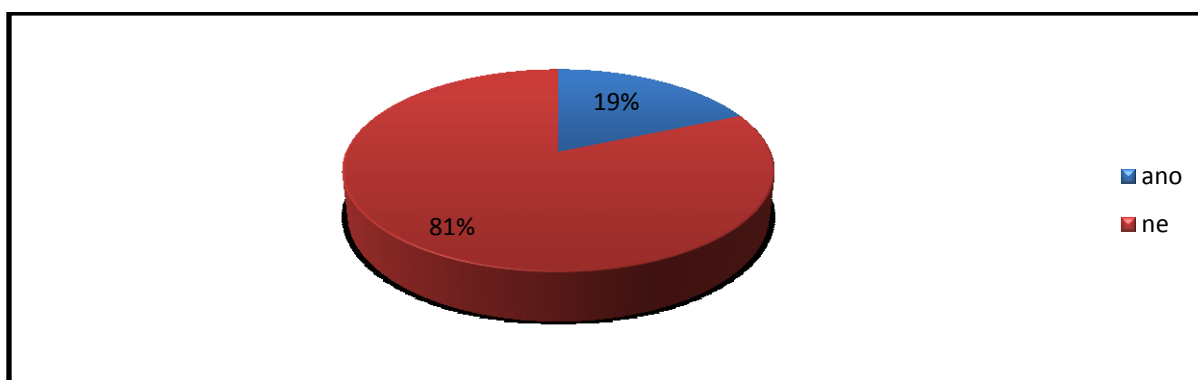
název organizace	počet lidí, kteří poskytli finanční dar nebo příspěvek
Světluška	5
UNICEF	4
ADRA	4
ano, ale nevím	4
Charita ČR	3
Pomozte dětem	3
Český červený kříž	1
Lékaři bez hranic	1
Český svaz hemofiliků	1
Život dětem	1
AIESEC	1
ESN VŠB-TUO	1
Nadace Terezy Maxové	1
LDN	1
Leontinka	1
Tříkrálová sbírka	1
Livestrong	1
Charita Třinec	1
církev	1
Slezská diakonie	1
myslivecké sdružení	1
Pomoc psům Novojíčínsko	1

Zdroj: vlastní zpracování na základě dotazníkového šetření [33], zaznamenané odpovědi přiloženy v příloze č. 2

Otázka č. 7: Myslíte si, že financování neziskových organizací pomocí darů je dostačující?

Celkem 57 oslovených respondentů (81 %) považuje financování neziskových organizací pomocí darů za nedostačující. Současný stav financování pomocí darů neziskovým organizacím považuje za vyhovující 13 respondentů (19 %).

Graf 3.5 Financování neziskových organizací pomocí darů

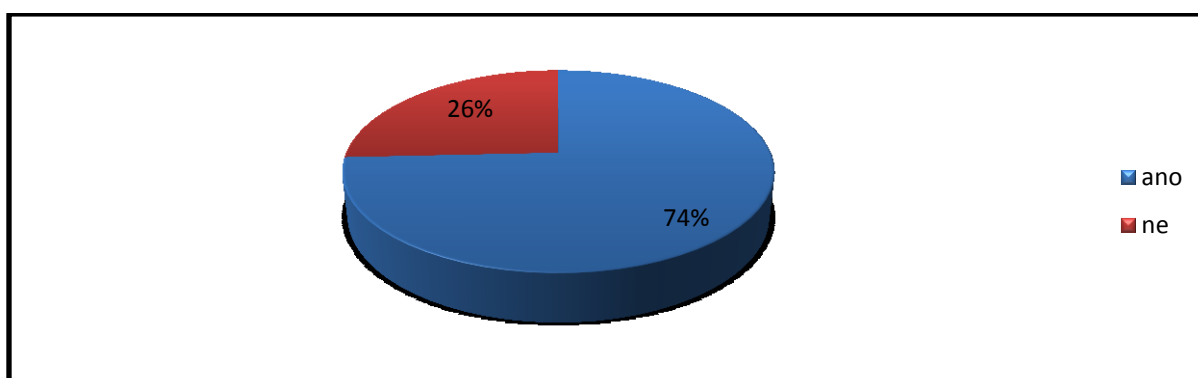

Zdroj: vlastní zpracování na základě dotazníkového šetření [33], zaznamenané odpovědi přiloženy v příloze č. 2

Otázka č. 8: Setkali jste se někdy s pojmem daňová asignace?

Překvapivým faktem je, že 52 respondentů (74 %) se s pojmem daňové asignace již někdy setkalo, zbývajících 18 respondentů (26 %) se naopak s tímto pojmem nikdy nesetkalo.

Graf 3.6 Pojem daňová asignace

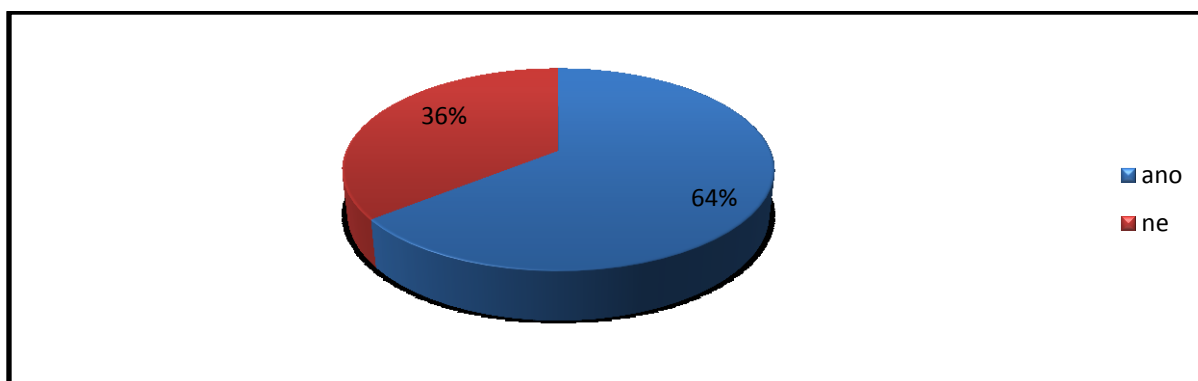

Zdroj: vlastní zpracování na základě dotazníkového šetření [33], zaznamenané odpovědi přiloženy v příloze č. 2

Otázka č. 9: Byli byste pro zavedení daňových asignací v ČR?

Více než polovina respondentů, konkrétně 45 oslovených respondentů (64 %), by bylo pro zavedení daňových asignací, záporně se vyjádřilo 25 respondentů (36 %). Existuje však závislost mezi otázkou č. 8 a otázkou č. 9. Respondenti, kteří odpověděli negativně na otázku, zda znají pojem daňových asignací, většinou volili negativně i u zavedení daňových asignací v České republice.

Graf 3.7 Zavedení daňových asignací v České republice

Zdroj: vlastní zpracování na základě dotazníkového šetření [33], zaznamenané odpovědi přiloženy v příloze č. 2

Otázka č. 10: Do které oblasti byste byli ochotni finančně přispívat, pokud by daňové asignace byly zavedeny? (*pouze jedna možnost)

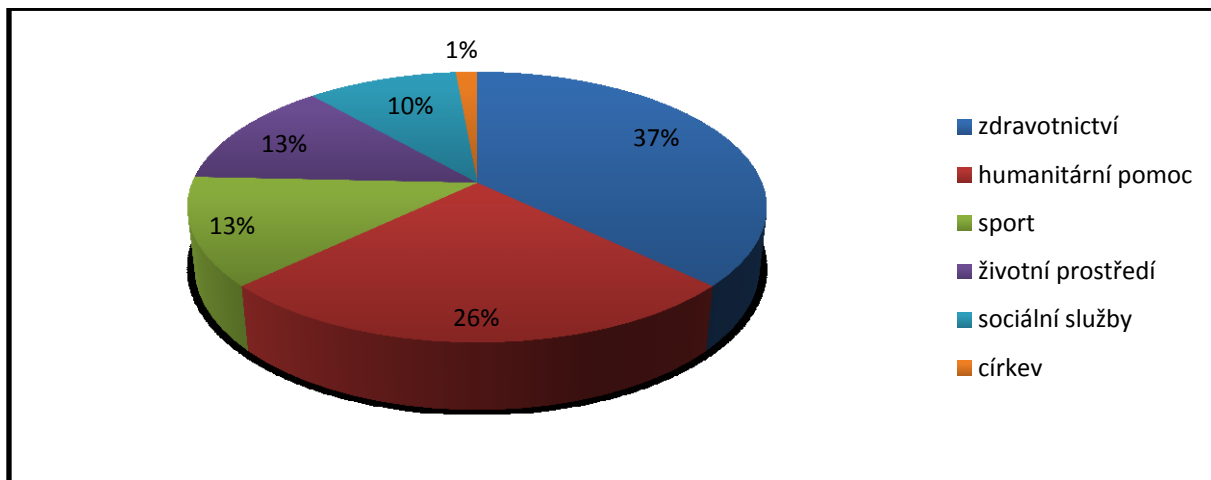
Nejvyšší počet respondentů, celkem 26 osob, by nejraději přispívalo DA na zdravotnictví, dále pak na humanitární pomoc (18 respondentů) a s počtem 9 hlasů se stejně umístil sport a životní prostředí. Zajímavostí je, že církvi by přispíval pouze jediný respondent.

Tab. 3.3 Pravděpodobný cíl financování v případě zavedení daňových asignací v České republice

oblasti	počet hlasů
zdravotnictví	26
humanitární pomoc	18
sport	9
životní prostředí	9
sociální služby	7
církev	1

Zdroj: vlastní zpracování na základě dotazníkového šetření [33], zaznamenané odpovědi přiloženy v příloze č. 2

Graf 3.8 Pravděpodobný cíl daňových asignací v případě jejich zavedení

Zdroj: vlastní zpracování na základě dotazníkového šetření [33], zaznamenané odpovědi přiloženy v příloze č. 2

3.1.2 Potenciální příjemci

Stanovení potenciálních příjemců není jednoduchou záležitostí z důvodu neuzákonění daňových asignací v ČR. Pokud by se těmito příjemci staly **nestátní neziskové organizace** (NNO), byla by možnost asignovat těmto právním formám NNO:

- církevním organizacím (evidovaná právnická osoba),
- mezinárodním organizacím a sdružením,
- nadacím,
- nadačnímu fondu,
- občanskému sdružení,
- obecně prospěšným společnostem,
- organizační jednotce sdružení,
- spolkům,
- ústavům,
- zájmovým sdružením právnických osob. [26]

Mezi výše zmíněnými subjekty proběhl průzkum mínění pomocí emailové pošty. Otázky byly směřovány přímo na daňové asignace (zavedení, iniciativa NNO v minulosti příp. v budoucnu). V každé právní formě byl osloven jeden (většinou nejznámější) zástupce (v některých případech i více zástupců). Bohužel velký počet těchto organizací svou odpověď vůbec nezaslalo. V řadě přijatých odpovědí je zmíněno, že tyto organizace jsou časově velice vytíženy, zejména kvůli malému počtu zaměstnanců. Z obdržených odpovědí obecně vyplývá že:

- 1) žádná organizace nepodpořila zavedení daňových asignací v období diskuzí o přijetí DA v ČR (návrhu zákona),
- 2) většina organizací se touto problematikou nezabývalo, a ani zabývat nebude (přímá spojitost s časovým vytížením), většina organizací v tomto směru nevyvíjí žádnou iniciativu (téma je považováno za velmi neaktuální).

Z odpovědí dále vyplývá, že většina dotázaných NNO by byla pro zavedení DA v ČR. Daňové asignace byly zhodnoceny jako přínosná a zajímavá forma financování.

4 Analýza daňových asignací v podmínkách Slovenské republiky

4.1 Vývoj daňových asignací v podmínkách Slovenské republiky

Tato kapitola se zabývá vývojem daňových asignací tj. **výdajů na veřejně prospěšné účely**. Časovým obdobím je horizont deseti let **2004-2014** z důvodu možnosti poskytování DA fyzickými i právnickými osobami. Jedná se o praktickou aplikaci teoretických poznatků z kapitoly 2.2 Daňové asignace v Evropě (konkrétní část 2.2.1 Slovenská republika). První podkapitola je vypracována na základě materiálu poskytnutého od Ministerstva financí Slovenské republiky (příloha č. 12, [20]). Druhá podkapitola je vypracována na základě materiálu poskytnutého Finanční správou Slovenské republiky (příloha č. 13) a z jejích výročních zpráv [10].

4.1.1 Vývoj výší částek daňových asignací

Daňové asignace úzce souvisí s **DPFO** a **DPPO**. V tabulce (Tab. 4.1) je zaznamenán vývoj těchto daní za posledních deset let. Nejvyššího výnosu z těchto daní bylo dosaženo v roce 2014, a to jak u fyzických, tak i právnických osob.

Tab. 4.1 Vývoj celkového výnosu DPFO a DPPO za období 2004-2014 na Slovensku (v tis. eur)

rok	DPFO	DPPO
2004	1 394 492	1 171 957
2005	1 495 599	1 344 527
2006	1 622 981	1 599 046
2007	1 850 090	1 848 274
2008	2 083 586	2 087 372
2009	1 788 970	1 582 171
2010	1 789 554	1 659 230
2011	1 999 612	1 659 720
2012	2 128 780	1 670 703
2013	2 146 214	2 047 208
2014	2 276 507	2 180 656

Zdroj: příloha č. 12, vlastní zpracování

Z objemu částek vybraných na DPFO a DPPO je určitá část poskytnuta na veřejně prospěšné účely (daňové asignace). Vývoj těchto celkových asignovaných sum (FO i PO) je znázorněn v Tab. 4.2. Pro lepší názornost je přiložen vytvořený graf (příloha č. 3).

Od roku 2004 částka celkové asignované sumy rostla, a to až do roku 2009, kdy dosáhla svého vrcholu a zároveň nejvyšší asignované sumy za toto časové období. V tomto roce tato částka přesáhla **55 milionů eur**. V následujících letech dochází k poklesu, avšak od roku 2012 asignovaná částka opět roste.

Tab. 4.2 Celkové výše asignovaných sum (FO i PO) za období 2004-2014 na Slovensku (v tis. eur)

rok	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
asignace	27 876	30 886	37 346	42 125	49 180	55 180	44 145	41 970	44 694	46 706	52 205
meziroční nárůst/ pokles (v %)		10,8 %	20,9 %	12,8 %	16,7 %	12,2 %	-20 %	-4,9%	6,5 %	4,5 %	11,8 %

Zdroj: příloha č. 12, vlastní zpracování

Tabulka (Tab. 4.3) znázorňuje podíl na celkové výši asignací, kterou asignovaly pouze FO. Pro lepší názornost je vytvořen graf (příloha č. 4).

Vývoj podílu daňových asignací poskytnutých FO je téměř shodný s vývojem celkových výší asignovaných sum na veřejně prospěšné účely. Od roku 2004 do roku 2009 je zaznamenáván prudký nárůst, ovšem v roce 2010 částka klesá oproti předchozímu roku. Od roku 2011 asignovaná suma stále roste, a v roce 2014 dosahuje nejvyšší částky, skoro **22 milionů eur**.

Tab. 4.3 Podíl na celkové výši asignované sumy poskytnutý FO za období 2004-2014 na Slovensku
(v tis. eur)

rok	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
asignace	8 980	10 360	11 717	12 819	15 036	17 684	15 553	16 526	18 548	20 944	21 740
meziroční nárůst/ pokles (v %)		15,4%	13,1%	9,4%	17,3%	17,6%	-12,1 %	6,3%	12,2 %	12,9 %	3,8%
podíl asignace na výnose z DPFO*		0,74%	0,78%	0,79%	0,81%	0,85%	0,87%	0,92%	0,93%	0,98%	1,01%

Zdroj: příloha č. 12, vlastní zpracování

Pozn. *podíl asignace na aktuálním výnose- efektivní procento (asignace v roce t z daňové povinnosti v roce t-1)

Tabulka (Tab. 4.4) znázorňuje podíl na celkové výši asignované částky, kterou asignovaly pouze PO. Pro lepší názornost je vytvořen graf (příloha č. 5).

Vývoj podílu daňových asignací poskytnutých PO, opět vykazuje prudký nárůst do roku 2009. V tomto roce byla asignovaná nejvyšší suma PO, a to více jak **37 milionů eur**. Od tohoto roku dochází ke střídavému poklesu a nárůstu asignované částky.

Tab. 4.4 Podíl na celkové výši asignované sumy poskytnutý PO za období 2004-2014 na Slovensku
(v tis. eur)

rok	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
asignace	18 896	20 525	25 629	29 306	34 144	37 496	28 592	25 444	26 146	25 762	30 466
meziroční nárůst/ pokles (v %)		8,6%	24,9%	14,3%	16,5%	9,8%	-23,7 %	-11%	2,8 %	-1,5%	18,3%
podíl asignace na výnose z DPPO*		1,75%	1,91%	1,83%	1,85%	1,80%	1,81%	1,53%	1,58%	1,54%	1,49%

Zdroj: příloha č. 12, vlastní zpracování

Pozn. *podíl asignace na aktuálním výnose- efektivní procento (asignace v roce t z daňové povinnosti v roce t-1)

Společné srovnání vývoje asignovaných částek FO a PO lze najít v grafu (příloha č. 6).

Možný **budoucí vývoj** daňových asignací, lze určit na základě Rozpočtu veřejné správy na roky 2015-2017, který byl již schválen Národní radou Slovenské republiky. Odhad obsahuje celkové výše asignací i dílčí částky pro FO i PO. V roce 2016 je očekáván pokles objemu prostředků poskytnutých na veřejně prospěšné účely z důvodu postupného snižování poskytnutého podílu ze zaplacené daně právnickými osobami.

Tab. 4.5 Prognóza vývoje částek daňových asignací poskytnutých FO a PO za období 2015-2017 na Slovensku (v tis. eur)

rok	2015	2016	2017
celkový převod	54 423	50 452	53 613
z toho: DPFO	23 316	25 131	27 249
DPPO	31 107	25 321	26 364

Zdroj: převzato z [21], vlastní zpracování

4.1.2 Vývoj počtu osob poskytujících a přijímajících daňové asignace

Další významnou součástí daňových asignací je počet osob, které tyto prostředky poskytují a také počet příjemců, ke kterým tyto prostředky putují. Slovensko navíc představuje jedinou z výše zmíněných zemí, ve které mohou asignovat i PO.

Počet asignujících fyzických osob se pohybuje kolem 400 000 - 500 000 obyvatel (Tab. 4.6). Nejvíce asignujících FO bylo v roce 2014, kdy asignovalo přes **600 000 lidí** (z celkového počtu cca 5 milionů obyvatel).

Pro lepší názornost je přiložen graf (příloha č. 7)

Tab. 4.6 Vývoj počtu FO, které poskytly daňovou asignaci za období 2004-2014 na Slovensku

Rok	Počet FO
2004	402 057
2005	418 241
2006	446 973
2007	408 277
2008	449 909
2009	503 253
2010	467 983
2011	475 843
2012	538 814
2013	579 433
2014	603 242

Zdroj: převzato z [10] a přílohy č. 13, vlastní zpracování

Počet PO, které asignovaly, vykazuje známky nárůstu až do roku 2009 (Tab. 4.7). V období 2010-2011 dochází k poklesu a od roku 2012 k opětovnému nárůstu asignujících právnických osob. V roce 2014 asignovalo **30 682** PO, což je nevyšší počet za celkové období.

Pro lepší názornost je vytvořen graf (příloha č. 8).

Tab. 4.7 Vývoj počtu PO, které poskytly daňovou asignaci za období 2004-2014 na Slovensku

Rok	Počet PO
2004	8 364
2005	14 063
2006	17 740
2007	21 632
2008	26 691
2009	30 078
2010	26 172
2011	25 427
2012	26 621
2013	28 827
2014	30 682

Zdroj: převzato z [10] a přílohy č. 13, vlastní zpracování

Velice důležitou součástí je také vývoj počtu příjemců daňových asignací. Tento počet se každoročně zvyšuje a dá se říct, že počet příjemců se od roku 2004 po současnost téměř **ztrojnásobil**. Podle internetového serveru www.rozhodni.sk tvoří počet příjemců pro rok 2015 na **12 579** neziskových organizací. [27]

Tab. 4.8 Vývoj počtu registrovaných příjemců na Slovensku za období 2004-2014

rok	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
příjemci	3 829	5 746	7 100	7 662	7 759	9 098	9 585	10 049	10 711	11 255	11 967

Zdroj: převzato z [10] a přílohy č. 13, vlastní zpracování

4.2 Analýza daňových asignací ve Slovenské republice

Tato kapitola je vyhotovena na základě publikace Inštitútu finančnej politiky (IFP), který ve svém komentáři nazvaném **Dve percenta informácií o asignácii** (marec 2015), analyzuje situaci daňových asignací na Slovensku [13]. Komentář se stává informačním materiálem určeným pro veřejnost. Cílem publikování komentářů IFP je podněcovat a zlepšovat odbornou a veřejnou diskuzi na aktuální ekonomická témata. Tento materiál prezentuje názory autora¹ a IFP, které se nemusí nutně shodovat s názory MF SR.

Podle IFP je velkým problémem **nízká transparentnost** neziskových organizací na Slovensku (zaostávající za doporučeními mezinárodních organizací). Ta stěžuje nejen přehled o použití asignací, ale také celkovém financování a činnosti neziskových organizací (nedostatek dostupných informací). Proto mezinárodní organizace² doporučují všem neziskovým organizacím zveřejňovat informace o svém financování, záměrech, činnostech a o výsledcích své vlastní iniciativy. V oblasti zveřejňování informací je doporučováno (od WANGO) publikovat výroční zprávu zahrnující informace o projektech a zdrojích financování. Nejméně **65 %** (ideálně až 80 %) výdajů by mělo být použito na projekty v souladu s veřejně prospěšným posláním a náklady na financování by neměly přesáhnout třetinu (ideálně čtvrtinu) získaných prostředků. Toto doporučení je těžší splnit u malých neziskových organizací, avšak míra transparentnosti se výrazně liší i u velkých organizací.

Rovněž také dochází ke zvýšení motivace neziskových organizací soutěžit o zdroje z asignací **marketingem**. Celý objem asignací tedy nepředstavuje dodatečné zdroje použité na veřejně prospěšné účely, ale pravděpodobně částečně přispívá na úhradu marketingových nákladů.³

Podíl asignací na celkovém financování neziskových organizací tvoří pouze **malou část** příjmů neziskového sektoru (cca 6-10 %). Přesto je část neziskových organizací na financování z asignací výrazně závislá.

¹ Tomáš Molokáč, Eduard Hagara (cenné připomínky poskytl Matej Kurian, Nadácia Zastavme korupciu).

² např. Světová asociace nestátních neziskových organizací (World association of Non-Governmental Organizations – WANGO) nebo Evropské nadační centrum (European Foundation Centre).

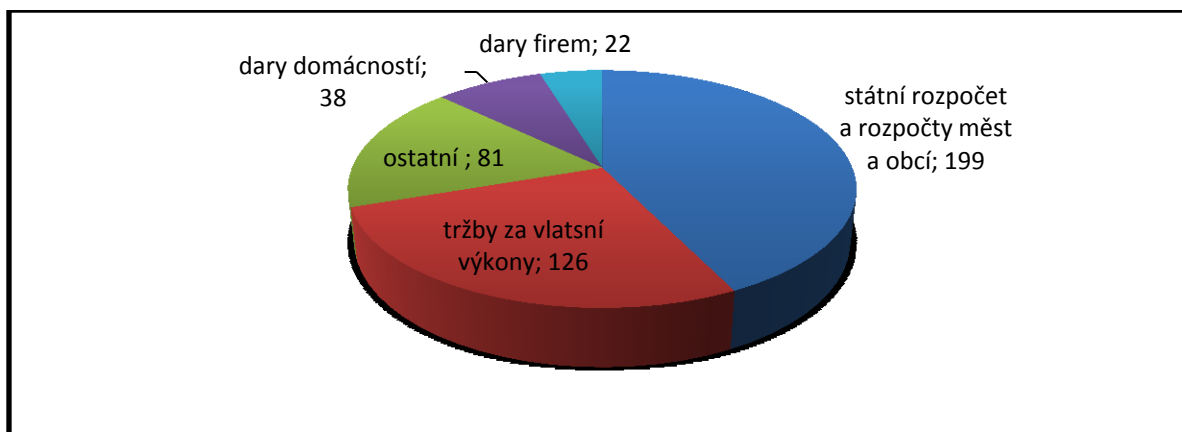
³ v extrémních případech se NO vyplatí investovat 99 eur z jiných zdrojů do marketingu, aby získala 100 eur z asignací. Celkový přínos asignací by se v takovém případě rozdělil na 1 euro věnované na veřejně prospěšné účely a na 99 eur věnovaných na pokrytí marketingových nákladů.

Přehled výročních zpráv dvaceti největších příjemců asignací za rok 2013 ukázal, že asignace tvoří **53 %** příjmů těchto společností. Tito příjemci v roce 2013 dohromady přijali **26 %** celkové asignované částky. Z toho u neziskových organizací založených velkou firmou tvoří příjmy z asignací až **76 %** celkových příjmů. Zbytek příjmů tvoří zejména soukromé dary a příspěvky od firem a FO.

Podle údajů o příjmech sestavovaných ŠÚSR (Štatistickým úradem SR) měly nadace, neinvestiční fondy a neziskové organizace v roce 2013 celkové příjmy ve výši 466 milionů eur (Graf 4.1). Celkové příjmy sdružení ve stejném roce (svazy, spolky, společnosti, kluby) dosáhly 299 milionu eur (Graf 4.2).

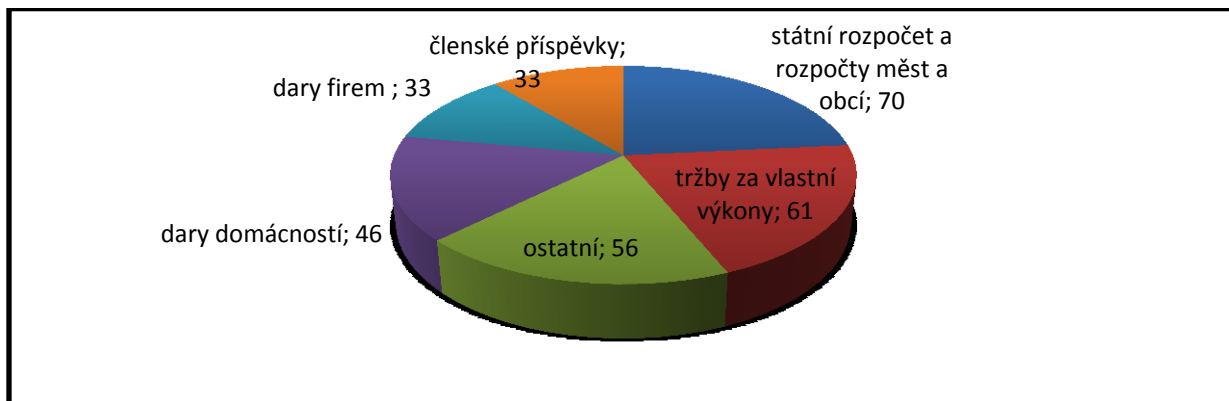
Nejvyšší příjmy tvoří součást státního rozpočtu a rozpočty měst a obcí. Daňové asignace jsou součástí příspěvků ze **státního rozpočtu**. Novou možností podpory neziskového sektoru přes daňový systém se v současnosti stává charitativní reklama, firma si může náklady na tuto reklamu až do výše 20 % z příspěvku na dobročinné účely uplatnit jako daňový výdaj.

Graf 4.1 Příjmy nadací, neinvestičních fondů a neziskových organizací na Slovensku v roce 2013 (mil. eur)

Zdroj: převzato z [13], vlastní zpracování

Graf 4.2 Příjmy sdružení na Slovensku v roce 2013 (v mil. eur)

Zdroj: převzato z [13], vlastní zpracování

Firmy využívají potenciál asignací pro financování neziskového sektoru stabilně ve větší míře jak fyzické osoby. Objem daně assignované firmami představuje přibližně 1,5% zaplacené DPPO, asignace u fyzických osob dosahuje přibližně 1,1 % výnosů z DPFO. Avšak firmy, které **neposkytly dar z vlastních zdrojů** ve výši 0,5 %, musí od roku 2011 assignovat pouze 1,5 % daně. Neziskový sektor přijal podle údajů ŠÚSR dary od finančních i nefinančních korporací ve výši dvakrát vyšší, než byla celková suma asignací firem. To však neznamená, že dar NO poskytují všechny asignující firmy. Naopak s darem asignovalo pouze okolo **10 %** ze všech asignujících PO (s darem asignují zejména společnosti s vyšším ziskem - zejména velké společnosti). Podíl velkých společností na celkovém objemu asignací je přibližně 40 % (od roku 2011-2013).

Podíl výše asignací poskytnutých fyzickou osobou stále mírně roste. Tento trend významně nezměnilo ani zvýhodnění od roku 2013, které umožňuje FO assignovat **3 % daně** za podmínky odpracování **40 hodin** dobrovolnické práce ročně. Tuto možnost využilo jen necelých 5000 osob. Toto číslo je oproti 327 000 osob vykonávající dobrovolnickou činnost pro neziskové organizace (zejména pro sdružení) výrazně menší. Podle údajů ŠÚSR dobrovolníci vykonávali činnost v průměru 53 hodin na osobu ročně. Poskytování darů a dobrovolnické činnosti tedy do velké míry probíhají nezávisle na asignacích.

Rozhodování o příjemcích daňových asignací není ve společnosti **rozděleno rovnoměrně**. Deset procent nejlépe vydělávajících osob a manažeri deseti procent nejvýdělečnějších firem rozhodují o téměř **90 % asignací**, z toho je o skoro polovině asignací rozhodováno v Bratislavském kraji. Propočty naznačují, že téměř polovina asignovaných částek nepodporuje jen veřejný prospěch, ale i **vlastní prospěch** neziskových organizací. Deset procent firem s nejvyšším ziskem poskytuje až **96 %** celkového objemu asignací PO. Stejně tak deset procent osob s nejvyššími příjmy rozhoduje o použití zhruba **80 %** celkové sumy asignací FO (Tab. 4.9). Poskytovateli asignace přitom mohou být pouze ty právnické a fyzické osoby, které platí daň dostačující na asignaci (minimální částka pro FO- 3 €, pro PO- 8 €). Jde o firmy s roční daní vyšší než 400 € při asignaci 2 % daně (při 1,5 % asignaci je minimální daň 533,34 €) a o zaměstnance s měsíčním příjmem nad 442 € pro 2 % asignaci (jednotlivec bez dětí a manželky, pro asignaci 3 % daně na základě dobrovolnické činnosti je určen minimální příjem na 416 €). Minimální výše vychází z údajů za rok 2014.

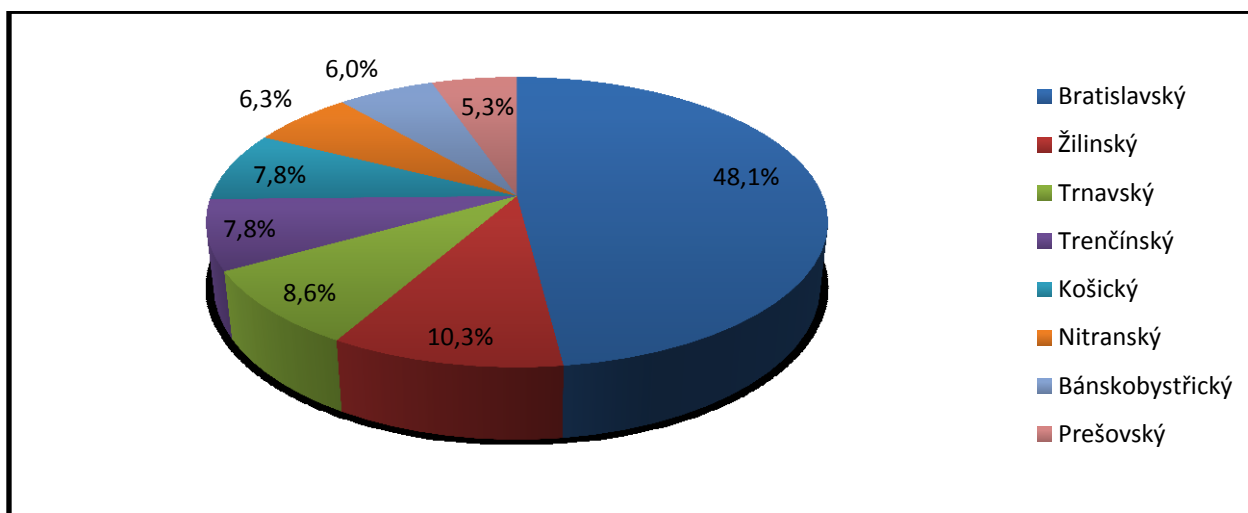
Tab. 4.9 Distribuce poskytovatelů asignací na Slovensku v roce 2013 (FO- podle měsíčního příjmu, PO podle ročního zisku- v eurech)

decil podle příjmu/ zisku	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
prům. příjem FO	280		360	385	470	560	630	735	880	1510
podíl asignace	0,0 %	0,0 %	0,0%	0,0 %	0,7 %	1,8 %	3,3 %	4,8 %	11 %	78,5 %
prům. zisk PO	-194 242	-9295	-2155	-318	-3	147	995	4027	14 316	563 149
podíl asignace	1,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,5 %	0,0 %	0,0 %	0,4 %	1,9 %	96,0 %

Zdroj: převzato z [13], vlastní zpracování

Také z hlediska regionálního zastoupení je rozhodování o příjemcích asignací velice nerovnoměrné. Téměř o polovině celkové sumy asignací rozhodují FO s trvalým bydlištěm a firmy se sídlem v **Bratislavském kraji** (Graf 4.3). Asignace jsou tedy alokovány ve prospěch společenských potřeb z pohledu vysoce výdělečných osob a Bratislavského kraje. S největší pravděpodobností tato alokace nevypovídá o společenských potřebách, se kterou by se ztotožnila celá společnost [13].

Graf 4.3 Podíl celkové asignace podle krajů v roce 2012 (v %)

Zdroj: převzato z [13], vlastní zpracování

Rozdělení daňových asignací podle užítku poskytovatele

IFP rozdělilo celkovou výši asignované sumy za rok 2013 na 1) asignaci bez užítku (prospěchu) - **nezištnou asignaci** a na 2) **asignaci s vlastním užítkem**⁴. Asignace s vlastním užítkem byly nadále rozděleny na a) **firemní neziskové organizace (PO)** a b) **zlepšování vlastních podmínek (FO a malé firmy)**.

Nezištná asignace je taková, u které je předpokládána pouze veřejně prospěšná činnost, bez užítku ze strany poskytovatele. Do této kategorie byly zařazeny NO, které nebyly zařazeny do kategorie asignace s vlastním užítkem (tj. do firemní NO a na zlepšování vlastních podmínek), proto je zde riziko nadhodnocení vyšší než u ostatních kategorií.

⁴ toto rozdělení má sloužit pro ilustraci využívání asignací a následné diskuzi (dle IFP).

Asignace s vlastním užitkem je taková, u které lze kromě veřejného prospěchu předpokládat i vlastní užitek poskytovatele.

Firemní NO jsou takové organizace, které jsou obvykle zřízeny velkou firmou se jménem zřizovatele nebo jménem produktu v názvu. K roku 2013 jich bylo identifikováno na 44. Firemní NO, kromě vykonávání veřejně prospěšných činností, přináší zakladatelské společnosti prospěch v podobě **reklamy** (např. uvedením jména v jejich názvu). Zakladatelské firmy si tak mohou uplatnit nižší daňovou povinnost. Standardně si firma náklady na reklamu uplatňuje jako daňový výdaj. Takto se až 22 % vynaložených nákladů na reklamu vrátí sníženou daňovou povinností. Reklama prostřednictvím vlastní nadace financovaná pomocí asignací se uplatní na úkor snížení daňové povinnosti. Velké společnosti díky tomu mají nižší daňovou povinnost než firmy, které investují do reklamy obvyklým způsobem.

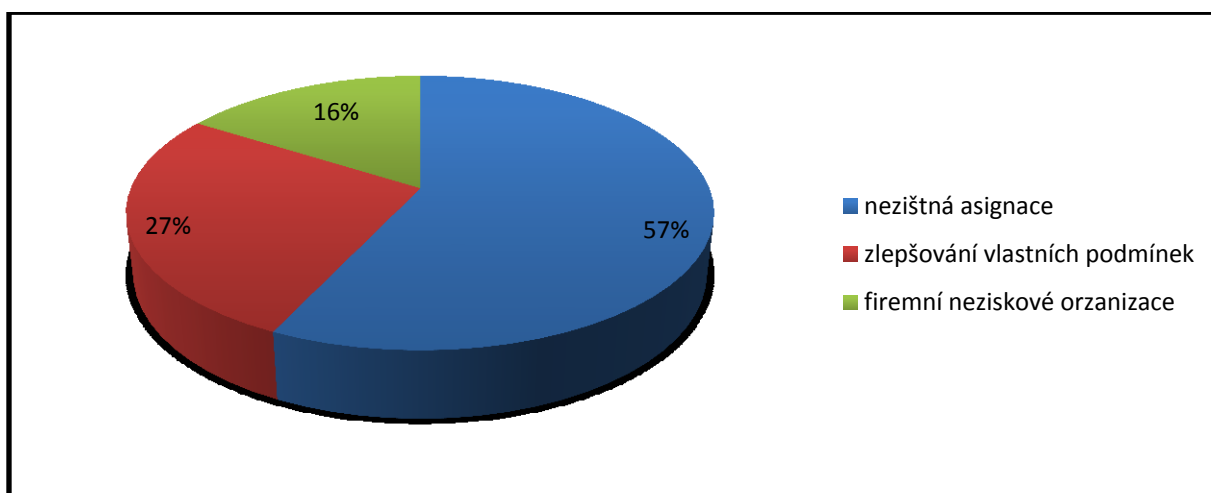
Zlepšování vlastních podmínek znamená poskytnutí asignace nejen pro veřejné blaho, ale také na vlastní činnost nebo služby poskytované rodině nebo známým, zlepšování prostředí ve vlastním okolí na základě lokálních vazeb nebo s možností poskytnutí určité protislužby.

Organizace byly rozděleny zejména podle klíčových slov obsažených v názvu. Podle předmětu činnosti jsou dále rozděleny do 5 podskupin:

- a) **Sport**- asignace pro sportovní oddíl, financování sportovních aktivit (klubů),
- b) **Školství**- asignace pro školy a školky (vyloučeny jsou vysoké školy z důvodu nižší vazby mezi studentem, vysokou školou a rodiči- oproti nižším stupňům škol), rodičovské sdružení, studentské kluby, centra volného času a salesiánské střediska (financováno zejména rodiči),
- c) **Hobby** (zájmy) - asignace pro pěstování koníčků a zálib, jedná se o různé zájmové sdružení a spolky (rybářské, lesnické, hasičské, zahrádkářské atd.),
- d) **Senioři**- asignace domovům důchodců (ze strany rodinných příslušníků),
- e) **Zaměstnanci**- asignace pro sdružení zaměstnanců. [13]

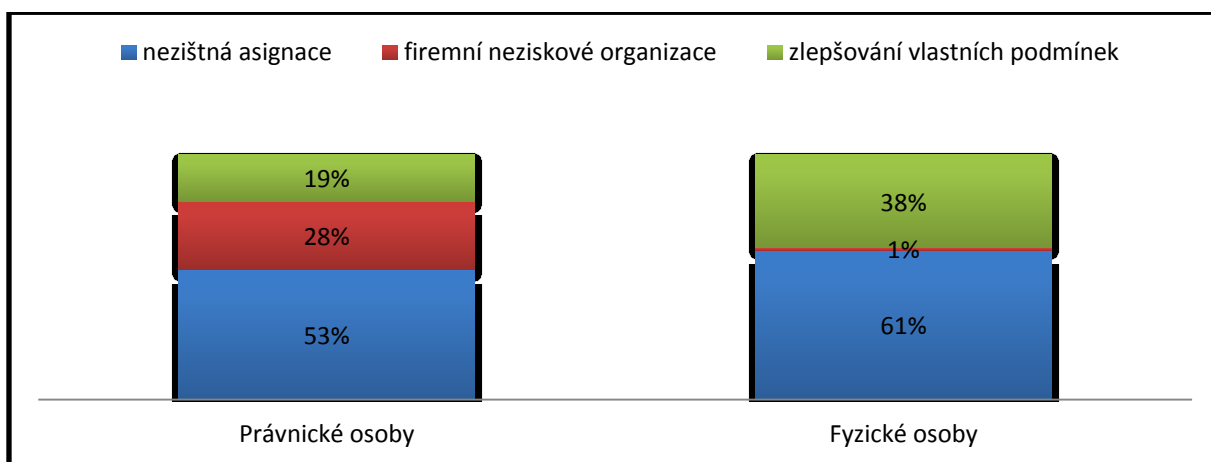
Podle odhadu IFP přináší na **43 %** asignovaných částek kromě veřejného prospěchu i vlastní užitek pro poskytovatele, jak lze vidět v Grafu 4.4 (27 % zlepšování vlastních podmínek a 16 % firemní NO). Financování firemním NO poskytují zejména velké právnické osoby. Údaje o asignovaných částkách deseti největších firemních NO ukazují, že PO, které jim přispívají prostřednictvím asignací, jsou zejména jejich zakladatelé (z celkové sumy asignací přijatých od firem tvoří 99 % této sumy asignace od zakladatele/ů či propojených osob). Následující Graf 4.5 ukazuje rozdělení DA podle užitku poskytovatele pro PO a FO.

Graf 4. 4 Rozdělení celkové částky asignací podle užitku poskytovatele na Slovensku v roce 2013 (v %)

Zdroj: převzato z [13], vlastní zpracování

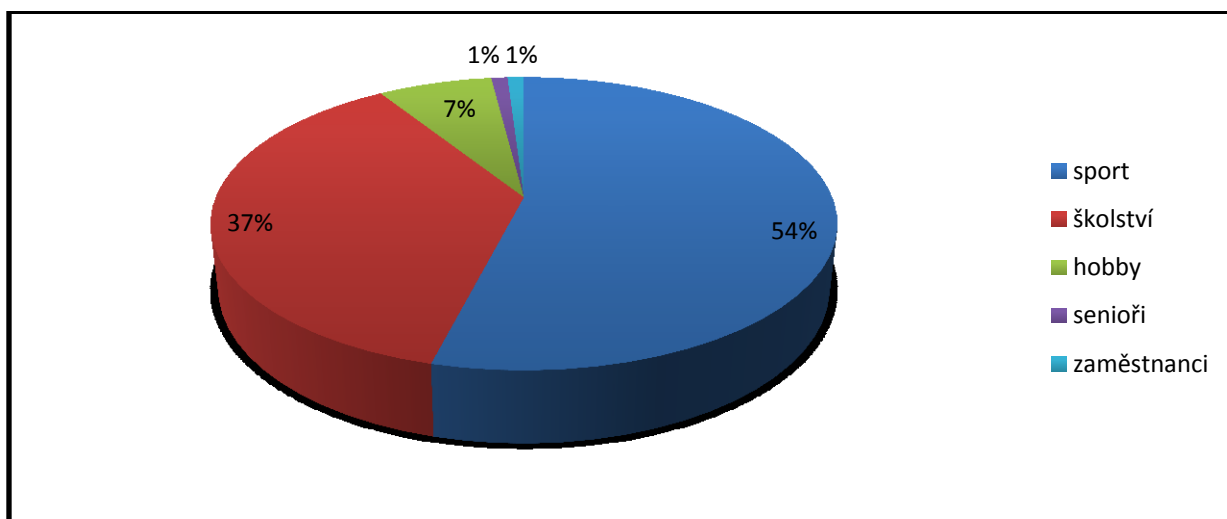
Graf 4. 5 Asignace PO a FO podle užitku z poskytnutí na Slovensku v roce 2013 (v %)

Zdroj: převzato z [13], vlastní zpracování

Rozdělení DA do oblastí s užitkem pro poskytovatele, konkrétně pro zlepšování vlastních podmínek (určených dle IFP, Graf 4.6), získalo nadpoloviční většinu na financování sportu (54 %). Další oblastí je pak školství (37 %).

Graf 4. 6 Rozdělení daňových asignací s užitkem poskytovatele- zlepšování vlastních podmínek na Slovensku v roce 2013 (v %)

Zdroj: převzato z [13], vlastní zpracování

Kvůli nedostatečným a neúplným informacím není v současné době možné nejen vyhodnotit **efektivitu** asignací z pohledu výdaje veřejné správy, ale nízká transparentnost NO nedovoluje poskytovateli DA, aby se na základě dostupných informací mohl rozhodnout o příjemci. V registru účetních závěrek NO se lze setkat také pouze s částečnými informacemi. Povinnost předkládat účetní závěrku je podmíněna podnikatelskou činností, kterou při své hlavní činnosti vykonává jen část NO. Krok ke zvýšení transparentností by měl poskytnout **nový veřejný registr** NO, který by obsahoval administrativní informace a informace o příjmech a výdajích. Rozsah povinného zveřejňování informací by byl odstupňován podle velikosti organizace a její činnosti. [13]

Legislativní vývoj daňových asignací

Zákon o dani z příjmů, platný do roku 2003, umožňoval dary věnované na veřejně prospěšné účely odečítat od základu daně do výše 10 % ZD u FO a 2 % u PO. Dary mohly být poskytnuty jak neziskovým organizacím, tak i právnickým osobám a obcím.

Od roku 2011 je asignace ve výši 2 % z daně PO podmíněná **poskytnutím daru**. Tato změna byla zavedena se záměrem zvýšení zainteresovanosti poskytovatele asignace. Bez daru může PO asignovat pouze sníženou výši asignace, a to 1,5 % z DPPO.

U fyzických osob došlo ke změně roku 2013, kdy bylo umožněno asignovat 3 % z DPFO, ale jen v případě provozování **dobrovolnické činnosti** nejméně 40 hodin ročně.

Tab. 4. 10 Přehled legislativních změn daňových asignací (FO a PO)

Rok poskytnutí*	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022-
PO- podíl s darem					2 %						2%				1,5 %			1%			0,5 %
PO- podíl bez daru					2%						1,5 %				1%			0,5 %			0,5 %
PO- minimální dar					0%						0,5 %				1%			1,5%			0%
FO- obvyklý podíl	1%				2%										2 %						
FO- dobrovolnictví	1%				2%										3%						

Zdroj: převzato z [13], vlastní zpracování

Pozn. *z daně za předcházející rok

S přijetím nových pravidel od roku 2011 pro právnické osoby byly nastaveny další změny pravidel v poukazování asignací v horizontu deseti let. Tyto změny mají znamenat zvýšení podílu financování ze soukromých zdrojů než prostřednictvím podílu z daně. Současný stav je však vzdálený od stavu uzákoněného v roce 2011 z důvodu každoročního odsouvání úpravy poměru asignace s darem a bez daru. Zapojení financování ze soukromých zdrojů je tak **neustále odkládáno** (viz příloha č. 9). [13]

5 Závěr

Daňové asignace představují velice zajímavý způsob financování neziskového sektoru či církví. Neziskový sektor je sám o sobě velice důležitým subjektem, který svou činností (např. sociální, kulturní, sportovní) ovlivňuje velkou část naší společnosti. Vztah církve a běžného občana je poněkud komplikovanější a více individuálnější. Asignace tedy představují navázání přímého spojení mezi těmito subjekty a běžným občanem. V řadě evropských zemí je tento model financování zaveden, v některých z nich funguje dokonce již několik desítek let. Česká republika je jednou z mála **zemí střední** Evropy, poslední zemí z Visegrádské skupiny (čtyřky), která nepřijala daňové asignace jako součást svého daňového systému, přestože tato možnost byla několikrát zvažována.

Financování českého neziskového sektoru je obecně považováno za **nedostačující** (také podle 81 % ze 70 dotázaných studentů), jelikož vždy bude vznikat určitý nesoulad mezi potřebným a skutečným objemem finančních prostředků. Z dotazníkového šetření navíc vyplývá, že 51 % dotázaných studentů nikdy neposkytlo dar či finanční příspěvek neziskové organizaci (popř. organizacím). Zavedení daňových asignací v České republice by mohlo tento problém vyřešit či zmírnit (pravděpodobnější varianta). Avšak mělo by se počítat s tím, že případným zavedením daňových asignací, by nevznikl pouze nový způsob financování doprovázený mnohými výhodami, ale vznikaly by i mnohé negativní jevy. Jednou ze zemí, která nám může poskytnout zkušenosti v této problematice, je Slovenská republika.

Z výsledků analýzy vzešly mnohá cenná zjištění. Slovenská republika je jedinou z výše vyjmenovaných zemí, ve které mohou asignovat i právnické osoby. I přesto, že DA tvoří jen malou část příjmů neziskového sektoru, některé organizace jsou na tomto financování výrazně závislé (výše asignací dosahují desítek milionů eur). Každým rokem navíc přibývá počet zájemců o poskytnutí tohoto podílu (asignace). Ani počet osob (FO i PO), poskytujících daňové asignace, není zrovna zanedbatelný.

Za velký problém je naopak považována nízká transparentnost těchto NO, nedostatečné a neúplné informace, které znemožňují vyhodnotit efektivitu asignací z pohledu výdaje veřejné zprávy, ale také ovlivňování potenciálního poskytovatele marketingem (reklamou). Ani rozhodování o příjemcích DA není ve společnosti **rozděleno rovnoměrně**. Nejvýdělečnější FO a PO poskytují více než **78 %** z celkového objemu asignací. Téměř o polovinu z nich je rozhodováno v Bratislavském kraji. Ne vždy je asignace poskytována pouze z dobročinných důvodů, poskytovateli mohou plynout určité výhody z poskytnutí, a tak je tedy asignace poskytnuta s vlastním užitekem (až 43 % poskytovatelů na Slovensku).

Slovenská republika navíc zrušila možnost odpočtu daru od základu daně (odpočitatelná položka). Dar je svázán s poskytováním DA právnickou osobou (bez poskytnutí daru ve pouze 1,5 % z DPPO). U FO dochází k možnosti navýšení na 3 %, pokud vykonává dobrovolnickou činnost (40 hodin ročně). V případě Slovenské republiky se aspekty daňových asignací projeví spíše jako negativní.

Běžnými občany (studenty) jsou daňové asignace vnímány vcelku **pozitivně**. Na základě dotazníkového šetření lze uvést, že více než polovina (64 %) z dotázaných studentů by byla pro případné zavedení DA. Musí se však počítat s možností, že ne každý zná tento pojem. Zajímavým zjištěním je, že ze všech dotázaných by pouze jeden student asignoval církvi, tudíž případná možnost asigovat církvím, by s největší pravděpodobností nebyla moc využívána, tím více, že Česká republika je považována za „národ ateistů“. Česká veřejnost by byla pro možné zavedení DA (i podle výzkumu Fóra dárců), ale podstatná iniciativa ze strany NNO či politických subjektů v dnešní době chybí. Prozatím se jedná o neaktuální téma, které možná jen čeká na svůj správný čas.

Seznam použité literatury

Knížní zdroje

- [1] BOUKAL, Petr a kol. *Fundraising pro neziskové organizace*. 1.vyd. Praha: Grada Publishing a.s., 2013. 264 s. ISBN 978-80-247-4487-2.
- [2] KUBÁTOVÁ, Květa. *Daňová teorie a politika*. 5. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2010. 276 s. ISBN 978-80-7357-574-8.
- [3] ŠIROKÝ, Jan. *Daně v Evropské unii*. 6. vyd. Praha: Linde, 2013. 392 s. ISBN 978-80-7201-925-0.
- [4] ŠIROKÝ, Jan a kol. *Daňové teorie. S praktickou aplikací*. 2. vyd. Praha: C. H. Beck, 2008. 301 s. ISBN 978-80-7400-005-8.
- [5] URBANCOVÁ, Alžběta a Šárka KRYŠKOVÁ. *Účetnictví nevýdělečných organizací A 2. rozšířené a aktualizované vydání*. Ostrava: VŠB-Technická univerzita Ostrava, 2008. ISBN 978-80-248-1801-6.

Příspěvek ve sborníku

- [6] ŠKARABELOVÁ, Simona. Daňová asignace jako nový prvek daňové politiky ČR. In: *Theoretical and practical aspects of public finance*. 1. ed. Prague: University of Economics, 2005. s. 152-159, 8 s. ISBN 80-245-0862-1.

Internetové zdroje

- [7] ECCONNECT. *Připravuje se zákon o 1 % daňových asignacích* [online]. 2003 [cit. 2015-04-28]. Dostupné z: <http://nno.ecn.cz/index.stm?x=121634>
- [8] ECCONNECT. *Více než polovina občanů ČR chce uzákonit daňové asignace* [online]. 2005 [cit. 2015-04-28]. Dostupné z: <http://nno.ecn.cz/index.stm?x=322079>
- [9] FINANCE.CZ. *Daně v Itálii* [online]. 2015 [cit. 2015-02-20]. Dostupné z: <http://www.finance.cz/dane-a-mzda/dane-v-cr-a-v-eu/dane-v-eu/dane-v-italii/>
- [10] FINANČNÁ SPRÁVA SLOVENSKÁ REPUBLIKA. *Výročné správy FS* [online]. 2013 [cit. 2015-03-30]. Dostupné z: <https://www.financnasprava.sk/sk/financna-sprava/vyrocne-spravy>
- [11] FÓRUM DÁRCŮ. *Výroční zprávy Fóra dárců* [online]. 2010 [cit. 2015-03-28]. Dostupné z: <http://www.donorsforum.cz/o-nas/vyrocni-zpravy.html>

- [12] IDNES.CZ. *Němci hromadně vystupují z církví. Nechtějí platit vysoké daně* [online]. 1999 -2015 [cit. 2015-03-08]. Dostupné z: http://zpravy.idnes.cz/nemecko-verici-nechteji-platit-dane-vystupuji-z-cirkvi-pi1-/zahranicni.aspx?c=A140907_163343_zahranicni_vez
- [13] INŠTITÚT FINANČNEJ POLITIKY. *Dve percentá informácií o asignácii (marec 2015)- príloha* [online]. 2012 [cit. 2015-04-01]. Dostupné z: <http://www.finance.gov.sk/Default.aspx?CatID=10126>
- [14] KURZY.CZ. *Kurzy měn, akcie, komodity, zákony, zaměstnaní* [online]. 2000-2015 [cit. 2015-04-26]. Dostupné z: <http://www.kurzy.cz/>
- [15] MĚŠEC.CZ. *Hrubá mzda není vše- nedostanete ani polovinu* [online]. 2004 [cit. 2015-03-03]. Dostupné z: <http://www.mesec.cz/clanky/hruba-mzda-neni-vse-dostanete-polovinu/>
- [16] MINISTERSTVO FINANČÍ ČR. *Daňové asignace v jiných zemích* [online]. 2005-2013 [cit. 2015-04-16]. Dostupné z: https://www.email.cz/web-office/8ObhOVt1-AZFemy7sYmu3m02qXt1TIP4fUov1jgqJuNUD9c5-lrBybqpLPGNQg_48EU588/Da%C5%88ov%C3%A9%20assignace%20-%20p%C5%99%C3%ADloha.docx (materiál poskytnutý MFČR- **Příloha č. 10**)
- [17] MINISTERSTVO FINANČÍ ČR. *Vyjádření k prosbě o poskytnutí informací do bakalářské práce – problematika daňových asignací* [online]. 2005-2013 [cit. 2015-04-16]. Dostupné z: https://www.email.cz/download/i/1-dkbIFmFeSsMuwpYvb5k56Dlo5H8XqFgD7k_i7FWaf22nBuaFd2NMkc0-ZVKF_y0DTr_lw/10805%20Dopis.pdf (materiál poskytnutý MFČR- **Příloha č. 11**)
- [18] MINISTERSTVO FINANČÍ ČR. *Plán legislativních prací MF na rok 2006* [online]. 2005-2013 [cit. 2015-03-20]. Dostupné z: <http://www.mfcr.cz/cs/legislativa/plan-legislativnich-praci-ministerstva/2006/plan-legislativnich-praci-mf-na-rok-2006-6948>
- [19] MINISTERSTVO FINANČÍ ČR. *Konzultační proces s odbornou veřejností a sociálními partnery- zahájení diskuze o výhodách zavedení daňových asignací* [online]. 2005-2013 [cit. 2015-03-20]. Dostupné z: <http://www.mfcr.cz/cs/aktualne/tiskove-zpravy/2006/2006-06-02-tiskova-zprava-5913-5913>
- [20] MINISTERSTVO FINANČÍ SLOVENSKEJ REPUBLIKY. *Odpověď na žádost* [online]. 2012 [cit. 2015-03-26]. Dostupné z: https://www.email.cz/download/i/NCmcf1SO3XsKEEukCTU0IGt8I73PoN2BHQXWnCuMnjZdRpRO5aAlfLxzhvXI_5KB5YueDdE/odpove%C4%8F%20inf%20196%202015.pdf (materiál poskytnutý MFSR- **Příloha č. 12**)
- [21] MINISTERSTVO FINANČÍ SLOVENSKEJ REPUBLIKY. *Rozpočet veřejné správy na roky 2015-2017- schválený NR SR* [online]. 2012 [cit. 2015-03-28]. Dostupné z: <http://www.finance.gov.sk/Default.aspx?CatID=10084>

- [22] MINISTERSTVO KULTURY ČR. *Odpisy darů poskytovaných církvím a náboženským společností ze základu daně věřících* [online]. 2005 [cit. 2015-04-05].
Dostupné z: http://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:NjkkhGrTO9cJ:www.mkcr.cz/assets/cirkve-a-nabozenske-spolecnosti/Odpisy_dar_poskytovanych_CNS.doc+&cd=3&hl=cs&ct=clnk&gl=cz
- [23] MLADÍ SOCIÁLNÍ DEMOKRATÉ. *Daňové assignace* [online]. 2015 [cit. 2015-04-20].
Dostupné z: <http://www.mladi.cz/Danove-assignace.html>
- [24] NEZISKOVKY.CZ. *Jak darovat* [online]. 2015 [cit. 2015-03-25].
Dostupné z: <http://www.neziskovsky.cz/clanek/1455/512/darcovstvi/jak-darovat/>
- [25] PETERSEN, Jens. *Die Kirchensteuer* [online]. 2009 [cit. 2015-04-16].
Dostupné z: <http://www.steuer-forum-kirche.de/kist2014.html#kopf>
- [26] PORTÁL VEŘEJNÉ SPRÁVY. *Evidence nestátních neziskových organizací (evidence NNO)* [online]. 2013 [cit. 2015-04-30].
Dostupné z: <http://www.isnno.cz/evidencennov10001/DesignPages/oevidenci.aspx>
- [27] ROZHODNI.SK. *Registrácia do Zoznamu prijímateľov* [online]. 2015 [cit. 2015-03-05].
Dostupné z: <http://rozhodni.sk/prijimatel/registracia-do-zoznamu-prijimatelov/>
- [28] ROZHODNI.SK. *Zverejnenie v Obchodnom Vestníku* [online]. 2015 [cit. 2015-02-26].
Dostupné z: <http://rozhodni.sk/prijimatel/zverejnenie-v-obchodnom-vestniku/>
- [29] SENÁT PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY. *Návrh zákona o statusu veřejné prospěšnosti* [online]. 2015 [cit. 2015-04-20].
Dostupné z: <http://www.senat.cz/xqw/xervlet/pssenat/historie?action=detail&value=3405>
- [30] SOBOTKA, Bohuslav. *Chceme zavést daňové assignace pro církve a neziskový sektor* [online]. 2012 [cit. 2015-02-06]. Dostupné z: https://www.youtube.com/watch?v=-ynT_ApuzlY
- [31] SVOBODAVYZNANÍ.CZ. *Hospodářské zabezpečení církví v Německu a Rakousku* [online]. 2008 [cit. 2015-02-15]. Dostupné z: <http://www.svobodavyznani.cz/?p=5>
- [32] ŠKROMACH, Zdeněk. *Občané mají mít možnost daňové assignace* [online]. 2011 [cit. 2015-02-06]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=hluHVxU1pWU>
- [33] WEBOVÝ DOTAZNÍK. *Dotazník – BP* [online]. 2015 [cit. 2015-03-01].
Dostupné z: https://docs.google.com/forms/d/1O5YjsB7UnDWKA-edDMKuVATyT6lZ54vBIGuGDypQIdk/viewform?usp=send_form

Zákony

[34] Zákon č. 586/1992 Sb. ze dne 20. listopadu 1992 o daních z příjmů. In: *Daňové zákony 2015, úplná znění platná k 1. 1. 2015*. 1992, částka 117, s. 7-87. Dostupný také z: <http://portal.pohoda.cz/zakony/danove-a-financi-pravo/zakon-o-danich-z-prijmu-2015/>.

[35] Zákon č. 586/1992 Sb. ze dne 20. listopadu 1992 o daních z příjmů. In: *Daňové zákony 2014, úplná znění platná k 1. 1. 2014*. 1992, částka 117, s. 9-87. Dostupný také z: <http://www.mesec.cz/zakony/zakon-o-danich-z-prijmu/zneni-20140101/>.

[36] Zákon č. 586/1992 Sb. ze dne 20. listopadu 1992 o daních z příjmů. In: *Daňové zákony 2013, úplná znění platná k 1. 1. 2013*. 1992, částka 117, s. 9-86. Dostupný také z: <http://business.center.cz/business/pravo/zakony/dprij/>.

[37] Zákon č. 595/2003 Z.z. ze dne 4. prosince 2003 o dani z příjmov. In: *Zbierka zákonov Slovenskej Republiky*. 2003, částka 243. Dostupný také z: <http://www.vyvlastnenie.sk/predpisy/zakon-o-dani-z-prijmov/>.

[38] Zákon č. 89/2012 Sb. ze dne 3. února 2012 občanský zákoník. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2012, částka 33, s. 1026-1365. Dostupný také z: <http://www.tzb-info.cz/pravni-predpisy/zakon-c-89-2012>

Seznam zkratek

ČR	Česká republika
DA	daňové asignace
DPFO	daň z příjmů fyzických osob
DPPO	daň z příjmů právnických osob
FD	Fórum dárců
IFP	Inštitút finančnej politiky (Institut finanční politiky)
NO	neziskové organizace
NNO	nestátní neziskové organizace
ZD	základ daně

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Prohlašuji, že

- jsem byla seznámena s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/ 2000 sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že vysoká škola báňská- Technická universita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, bakalářskou práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že bakalářská práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucí bakalářské práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o bakalářské práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB- TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, bakalářskou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne považovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 7. 5. 2015

.....

Jana Bočková

Seznam příloh

- Příloha č. 1** Dotazník vytvořený pro potenciální dárce
- Příloha č. 2** Získané odpovědi studentů
- Příloha č. 3** Vývoj celkových výší asignovaných sum (FO i PO) za období 2004-2014 na Slovensku (v tis. eur)
- Příloha č. 4** Vývoj podílu částek asignovanými FO za období 2004-2014 na Slovensku (v tis. eur)
- Příloha č. 5** Vývoj podílu částek asignovanými PO za období 2004-2014 na Slovensku (v tis. eur)
- Příloha č. 6** Komparace vývoje výší asignovaných částek FO a PO za období 2004-2014 na Slovensku (v tis. eur)
- Příloha č. 7** Vývoj počtu FO, které poskytly daňovou asignaci za období 2004-2014 na Slovensku
- Příloha č. 8** Vývoj počtu PO, které poskytly daňovou asignaci za období 2004-2014 na Slovensku
- Příloha č. 9** Odsouvání postupného snižování asignací PO s darem v zákoně
- Příloha č. 10** Daňové asignace v jiných zemích (materiál poskytnutý MFČR), viz [16]
- Příloha č. 11** Vyjádření k prosbě o poskytnutí informací do bakalářské práce - problematika daňových asignací (materiál poskytnutý MFČR), viz [17]
- Příloha č. 12** Odpověď na žádost (materiál poskytnutý MFSR), viz [20]
- Příloha č. 13** Odpověď (materiál poskytnutý FS SR)